Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M, Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta“ iese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 142.—Anulŭ LII. Brașovŭ, Sâmbătă-Duminecă 25 Iunie (7 Iulie) 1889.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne, „Nasc. sf. Ionŭ Botezătorulŭ, ḑiarulŭ nu va apăré până Lunĭ séra.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1889 stilŭ vechiu

se deschide **nou abonamentŭ** la care învitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 23 Iunie

Totŭ mereu audḑimŭ pe cei dela putere ḑicêndu-ne, că n'avemŭ de ce ne plânge, căcĭ aicĭ domnesce libertate deplină constituțională.

Cea mai de căpetenia cerință a libertății constituționale este respectarea libertății politice și personale a cetățenilorŭ.

Décă dér ar fi adevĕratŭ ceea ce susținŭ cei dela putere, ar urma ca noi Românii sĕ ne putemŭ esprima în tótă voia convingerile nóstre politice prin graiu viu și în scrisŭ, cum facŭ și Ungurii, ér drepturile nóstre individuale sĕ fiă scutite și respectate și sĕ ne putemŭ folosi de ele, celŭ puținŭ în mĕsura în care se folosescŭ Ungurii.

Cum stămŭ însĕ în realitate noi Românii cu libertatea politică și personală?

Acésta nĭ-o arată în modŭ destulŭ de bătătorŭ la ochĭ multele procese politice prin carĭ se prigonescŭ aceia dintre noi, carĭ într'o formă séu alta dau espresiune convingerilorŭ și sĕmțĕmintelorŭ lorŭ curate naționale; nĭ-o arată extravaganțele grozave, ce cutéză a le împinge înainte și a le susține partida dela putere cu scopŭ de a înăbuși consciința nóstră națională; nĭ-o arată fanatismulŭ nebunŭ, care se vêră până în sînulŭ familiilorŭ șĭ'șĭ varsă foculŭ chiar și asupra femeilorŭ.

Pe când scriemŭ aceste rênduri se continuă în Sătmarŭ procesulŭ părintelui Lucaciu din Sisiescĭ, care s'a începutŭ erĭ. Părintele Lucaciu este trasŭ în judecată pentru o vorbire, ce a ținut'o în anulŭ 1887 cătră alegĕtorii românĭ din Tĕuții de susŭ. Elŭ n'a vorbitŭ decâtŭ de programa Româniorŭ și desfășurândŭ postulatele nóstre naționale șĭ-a esprimatŭ convingerile sale politice.

Unde este libertatea nóstră politică, décă din causa acésta i se face aḑĭ procesŭ părintelui Lucaciu?

Cea mai mare dovadă, că în Sătmarŭ nu e vorba aḑĭ decâtŭ numai de-o curată prigonire politică, de călcarea libertății politice față cu cetățenulŭ Lucaciu, este faptulŭ, că acestŭ procesŭ se trăgănesce acum de aprópe doi anĭ de ḑile și că iritațiunea ce a produs'o de-o parte în sînulŭ poporațiunii române din Sătmarŭ și Sĕlagiu, de altă parte între adversarĭ a ajunsŭ la culme.

Oare tot așa ar fi fost când s'ar fi tratatŭ numai de dreptate și de lege, și când celŭ trasŭ în judecată s'ar fi sĕmțitŭ vinovatŭ? Atuncĭ fruntașii românĭ nu ar fi presentatŭ acusatului o adresă de aderare, ér președintele tribunalului n'ar fi avutŭ trebuință a'șĭ lua refugiu la nisce apucăturĭ condemnabile, despre carĭ ne vorbescŭ telegramele, ce le-amŭ primitŭ în cursulŭ ḑilei de aḑĭ.

Procesulŭ ce se desfășură aḑĭ în Sătmarŭ este unŭ procesŭ ce'l face partida dela putere libertății politice a Româniorŭ.

Câtŭ de departe mergŭ aḑĭ cei dela putere cu îndrăsnéla lorŭ ne-a dovedit'o și resultatulŭ procesului din Mureșŭ-Ludoșŭ, despre care amŭ raportatŭ în numĕrulŭ trecut, fără însĕ a mai puté face și observările nóstre.

S'a amestecatŭ procurorulŭ și într'o petrecere familiară la unŭ botezŭ de copilŭ și tribunalulŭ de prima instanță, în locŭ sĕ-lŭ respingă cu acusațiunea sa ridiculă, a condamnatŭ pe vredniculŭ preotŭ Romulŭ S. Orbeanu și pe brava tênĕră română, d-șóra Olivia Iacobescu, la arestŭ și la amendă în banĭ.

Și pentru ce acésta prigonire?

Pentru că aḑĭ nicĭ libertatea nóstră personală nu se mai bucură de respectulu cuvenitŭ în acéstă țéră, când se folosesce spre a da espresiune sĕmțĕmintelorŭ nóstre curate românescĭ.

Lucrulŭ ce s'a petrecutŭ în casa părintelui Orbeanu, nicĭ sub celŭ mai spurcatŭ absolutismŭ, n'ar fi întimpinatŭ o urmărire, ca ceea ce s'a făcutŭ din partea organelor stăpânirii „constituționale“ ungurescĭ.

Afacerea cu miculŭ steguleţŭ de hârtiă, folositŭ la o serbare esclusivŭ familiară, e atâtŭ de nevinovată, încâtŭ procurorulŭ s'a espusŭ numai rîsului publicŭ făcêndŭ din ea o afacere politică.

Dér sentința judecătoriei din Mureșŭ-Ludoșŭ ne dovedesce, că cei dela putere au urmăritŭ și aicĭ scopulŭ de a băga frică în ómenĭ, ca sĕ nu mai cuteze așĭ manifesta sentimentele lorŭ naționale, pentru că nu s'a mărginitŭ la condamnarea pretinselorŭ culorĭ oprite, ci a mersŭ până a condamna și botezarea copiilorŭ cu nume românescĭ, ca numele Horea.

Eată că se face procesŭ și libertății nóstre individuale! Ce s'a ales dér de „libertatea constituțională“ cu care se laudă cei dela putere?

Într'aceea nu putemŭ decâtŭ sĕ ne bucurămŭ și sĕ ne mândrimŭ de purtarea démnă românéscă a celorŭ urmărițĭ, la carĭ acum s'a alăturatŭ și o vrednică fică de Românŭ.

Dumneḑeu va ajuta dreptății!

Procesulŭ părintelui Lucaciu.

(Telegrame part. ale „Gaz. Trans.“)

Sătmarŭ, 4 Iulie 4 óre 40 min. (sosită erĭ după espedarea foii). *Fierbere mare. Purtarea lui Lucaciu produce consternațiune printre Maghiarĭ și admirațiune printre Românĭ. Ședința pare că va ține încă doue ḑile.* **Inteligința a presentatŭ părintelui Lucaciu o adresă splendidă.**

Sătmarŭ, 5 Iulie 9 óre 5 min. Președintele vorbesce cu martorii contrarĭ, per *„édes barátom“*. Presiune indirectă.

Sătmarŭ, 5 Iulie 10 óre 40 m. *Președintele retrage cuvêntulŭ apĕrătorului, advocatŭ Coroianu. Mare sensațiă.*

Sătmarŭ, 5 Iulie 3 óre 20 min. **Pertractarea va ține încă vr'o trei ḑile.** *Spiritele suntŭ fórte preocupate în orașŭ.*

Revista politică.

Din năuntru. Delegațiunile șĭ-au începutŭ desbaterile în plenŭ, după ce în

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

† Michailŭ Eminescu.

Genialulŭ poetŭ românŭ, Mihailŭ Eminescu, a căruia încetare din viéță amŭ fostŭ anunțat'o Dumineca trecută, s'a născutŭ în Botoșanĭ în anulŭ 1849, a studiatŭ în Cernăuțĭ, apoi în Blașiu, Viena și Berlinŭ. Intorcêndu-se în țéră, ocupà mai multe funcțiunĭ, ér mai târḑiu deveni prim-redactorŭ alŭ unui ḑiarŭ conservatorŭ în Bucurescĭ. Nu multŭ după acésta se bolnăvì, de o suferință grea de nervĭ, căreia i-a și căḑutŭ jertfă în ospiciulŭ de alienațĭ alŭ D-rului Șuțu din Bucurescĭ.

Inmormêntarea lui Eminescu s'a făcutŭ Sâmbăta trecută în Bucurescĭ cu o modestă dér vrednică ceremoniă pe cheltuiala statului. Au asistatŭ la îmormêntare bărbații de statŭ Lascarŭ Catargiu, M. Cogălniceanu, Th. Rosetti, T. Maiorescu. Apoi secretarulŭ generalŭ alŭ ministerului cultelorŭ. St. Mihailescu, profesorĭ, tinerimea universitară, ḑiariștii și alțĭ amicĭ ai rĕsposatului.

In biserică a vorbitŭ d-lŭ A. Ventura, la universitate d-lŭ D. A. Laurianŭ și studentulŭ Calmuchi, la grópă Dr. I. Neagoe.

Poesiile lui Eminescu, care i-au asiguratŭ nemurirea, au apărutŭ până acuma în a treia edițiă. Reproducemŭ dintr'însele aḑĭ *„Doina“* și *„Ultimulŭ dorŭ“* alŭ marelui poetŭ.

Doină.

Dela Nistru păn' la Tisa
Totŭ Românulŭ plânsu-mi-s'a,
Că nu mai póte străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotinŭ și păn' la Mare
Vinŭ Muscalii de-a călare,
Dela Mare la Hotinŭ
Mereu calea ne-o ațină;
Din Coianŭ la Vatra-Dornii
Au umplutŭ omida cornii,
Și străinulŭ le totŭ paște
De nu te mai poțĭ cunóște.
Susŭ la munte, josŭ pe vale
Și-au făcutŭ dușmanii cale,
Din Satmarŭ până'n Săcele
Numai vadurĭ ca acele.
Vai de bietŭ Românŭ sĕracŭlŭ!
Indĕrĕtŭ totŭ dă ca raculŭ,
Nicĭ îi merge, nicĭ se'ndémnă,
Nicĭ îi este tómna tómnă,
Nicĭ e véra véra lui,
Și-i streinŭ în țéra lui.
Dela Turnu'n Dorohoiu,
Curgŭ dușmanii în pohoiu
Și s'așédă pe la noi;
Tóte cântecele pierŭ,
Sbóră paserile tóte
De négra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.
Ișĭ desbracă țéra sînulŭ
Codrulŭ — frate cu Românulŭ —
De sĕcure se totŭ plécă
Și isvórele îi sécă —
Sĕracŭ în țéră sĕracă!

Cine-au îndrăgitŭ străinii,
Mânca-i-ar inima cânii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamulŭ nemernicia!

Stefane Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Archimandritului
Tótă grija schitului,
Lasă grija Sfinților̆
In séma părinților̆,
Clopotile sĕ le tragă
Ḑiua'ntrégă, nóptea'ntrégă,
Dór s'a'ndura Dumneḑeu,
Ca sĕ-țĭ mântui némulŭ tĕu!
Tu te'naltă din mormêntŭ,
Sĕ te audŭ din cornŭ sunândŭ
Și Moldova adunândŭ.
De-i suna din cornŭ odată,
Ai s'adunĭ Moldova tótă,
De-i suna de doue-orĭ
Îțĭ vinŭ codrii'n ajutorŭ,
De-i suna a treia-óră
Toțĭ dușmanii orŭ sĕ piară
Din hotarĕ în hotarĕ —
Îndrăgi-i-arŭ ciorile
Și spênḑurătorile!

M. Eminescu.

Mai am unŭ singurŭ dorŭ)*

Mai am unŭ singurŭ dorŭ:
In liniștea sĕrii
Sĕ mĕ lăsațĭ sĕ morŭ
La marginea mării;
Sĕ-mĭ fiă somnulŭ linŭ
Și codrulŭ apŕope,
Pe 'ntinsele ape
Sĕ am unŭ cerŭ seninŭ.
Nu'mĭ trebue flamurĭ,
Nu voiu sicriu bogatŭ,
Ci'mĭ împletițĭ unŭ patŭ
Din tinere ramurĭ.

Și nime 'n urma mea
Nu'mĭ plângă la creștetŭ;
Dór' tómna glasŭ sĕ dea
Frunḑișului veștedŭ.
Pe când cu sgomotŭ cadŭ
Isvórele 'ntr'una,
Alunece luna
Prin vêrfurĭ lungĭ de bradŭ.
Pĕtrundă talanga
Alŭ serii rece vêntŭ;
De-asupra'mĭ teiulŭ sfântŭ
Sĕ-șĭ scuture creanga.

*) O *variantă* dela acéstă poesiă s'a publicatŭ într'unulu din numerii de peste sĕptĕmână. — Red.

diferitele comisiunĭ s'au adusŭ în vorbă tóte cestiunile dela ordinea ḑilei.

In comisia pentru afacerile esterne delegatulŭ *Demel* ḑise, că sĕ nu se pré numéscă visŭ programulŭ unirei tuturorŭ Sêrbilorŭ, căcĭ unirea națională a Germaniei și a Italiei încă se privea ca unŭ visŭ, și cu tóte astea s'a realisatŭ. Despre România a ḑisŭ delegatulŭ, că poporulŭ ei, ca celŭ mai de frunte epigonŭ la Balcanĭ, e pré mândru decâtŭ ca sĕ sufere influințe streine, decĭ din acea parte nu e motivŭ de neliniște.

Delegatulŭ *Apponyi* ḑise, că schimbările din Serbia au apropiatŭ periculul rĕsboiului. Elŭ îșĭ esprimà dorința sĕ se recunóscă câtŭ mai curêndŭ Ferdinand de Coburg ca principe alŭ Bulgariei.

Ministrulŭ de esterne *Kalnoky* spuse, că acum nu e timpulŭ a se declara acéstă recunóscere, pănă ce nu va fi asigurată și cooperarea celorlalte puterĭ în astă cestiune.

In comisia pentru armată, ministrulŭ de rĕsboiu br. *Bauer* declară în privința voluntarilorŭ pe unŭ anŭ, că la esamenulŭ teoreticŭ de oficerĭ fiecare se póte servi de limba sa maternă, întru câtŭ e necesarŭ sĕ i-se ușureze esamenulŭ.

Prin urmare administrația comună de rĕsboiu recunósce, că nu numai Ungurii, ci tóte naționalitățile trebue respectate în armata comună. Ungurilorŭ nu le place acestŭ lucru, dér n'au ce face. Au încercatŭ apoi delegații ungurĭ sĕ facă, ca limba regimentelorŭ din Ardélŭ, Bănatŭ și Țéra unguréscă sĕ fiă unguréscă vrêndŭ sĕ identifice limba regimentelorŭ cu limba statului. Dér ministrulŭ de rĕsboiu lĭ-a tăiatŭ pofta, spunêndu-le, că limba regimentului se hotăresce după limba ce o vorbesce maioritatea feciorilorŭ din regimentŭ. Pentru stabilirea limbei regimentelorŭ se vorŭ aduna datele necesare, se va trece în lista de asentare limba maternă a fiecărui feciorŭ. Decĭ feciorii românĭ sĕ fiă cu luare aminte în privința asta, ca nu cumva, décă va sci vre-unulŭ și ungouresce, sĕ fiă trecutŭ ca Ungurŭ.

S'a mai vorbitŭ din delegațiunea unguréscă și despre serbarea dela Kossovo. Se scie, că stăpânirea unguréscă și cu acésta ocasiune a doveditŭ, că nu vrea sĕ respecte libertatea naționalitățilorŭ. Fiindcă Sêrbii din Ungaria au anunțatŭ că vorŭ sĕrbători și ei ḑiua de 27 Iunie în amintirea Sêrbilorŭ căḑuțĭ la 1389 pe Câmpulŭ mierlei în luptă cu Turcii, poliția unguréscă a confiscatŭ anunțurile și unŭ numĕrŭ din ḑiarulŭ „Veșnik“, a arestatŭ pe învĕțătorulŭ sêrbescŭ din Tisza—Hegyes (Torontalŭ) și l'a predatŭ procurorului.

Mare a fostŭ mirarea delegațilorŭ ungurĭ vĕḑêndŭ, că stăpânirea austriacă din Viena a lăsatŭ pe Sêrbii din Bosnia și Erțegovina sĕ serbeze ḑiua amintită. Delegații ungurĭ au și întrebatŭ pe ministrulŭ Kalnoky, că n'a luatŭ mĕsurĭ sĕ oprescă serbarea ḑilei? „Nu“, rĕspunse ministrulŭ,“ pentru-că n'a fostŭ nevoiă; Sêrbii totdéuna au serbatŭ acéstă ḑi, ba încă de rêndulŭ acesta au făcutŭ și o manifestațiă patriotică.“

S'au pututŭ convinge decĭ delegații ungurĭ și de aicĭ, că prin respectulŭ libertății se câștigă inimile popórelorŭ, ér nu prin mĕsurĭ despotice. Și pe când Sêrbii suntŭ oprițĭ de a serba o ḑi nenorocită, pe atuncĭ foile unguresci publică scrisorĭ de ale lui Kossuth către deputatulŭ Helffy, în care Slovaculŭ maghiarisatŭ Kossuth condamnă comunitatea de statŭ a Ungariei cu Austria! Cu alte cuvinte, condamnă unitatea monarchiei vrêndŭ ruperea ei! Étă cum se imparte libertatea sub stăpânirea lui Koloman Tisza!

Din afară. Ura dintre *Germanĭ* și *Rușĭ* ese totŭ mai desŭ și mai cu putere la ivélă de unŭ timpŭ încóce. Décă în Stuttgart oficerii rușĭ, carĭ veniseră sĕ felicite la jubileu pe regele Württembergului, n'au voitŭ sĕ bea la banchetulŭ regimentului de granadirĭ pentru Germania și pentru împĕratulŭ Wilhelm, ci au șeḑutŭ josŭ ḑicêndŭ, că pentru Germania nu béu, la rêndulŭ lorŭ Germanii nu'șĭ ascundŭ nicĭ ei antipatia în contra Rușilorŭ. In Berlinŭ s'au făcutŭ în ḑilele acestea cercetărĭ domiciliare la studenții rușĭ din Berlinŭ și au și fostŭ arestațĭ trei studențĭ. Studenții rușĭ au declaratŭ în ḑiare, că cerêndŭ sĕ li-se spună motivele arestărilorŭ Germanii au refusatŭ acésta și nicĭ pe advocațĭ nu i-au lăsatŭ sĕ comunice cu cei arestațĭ, așa că nu se póte de locŭ bănuì măcarŭ, ce sĕ fiă causa acestorŭ mĕsurĭ.

Se pare, că *Papa* se gândesce seriosŭ la *părăsirea Romei*. Papa a convocatŭ în ḑilele acestea unŭ consistoriu secretŭ, care de sigurŭ s'a ocupatŭ cu acéstă cestiune. „Pungole“ anunță, că vorbirea Papei, cea adresată consistoriului, a fostŭ comunicată tuturorŭ curților catolice. Cele mai multe din acestea i-arŭ fi și rĕspunsŭ, că în casŭ când Papa ar voì sĕ părăsescă Roma „numai pentru pericolulŭ de rĕsboiu“ — acesta e pretextulŭ — ambasadorii acreditațĭ lui ilŭ vorŭ însoți în exilŭ. Regina Spaniei i-a pusŭ Papei la disposițiă nu numai insula Malorca, ci și flota spaniolă pentru o eventuală strămutare din Roma. Papa a primitŭ cu bunăvoință acéstă ofertă.

Serbarea dela Kossova.

In amintirea bătăliei dela Cossova s'a pusŭ la Krusevațŭ, cu cea mai mare solemnitate, pétra fundamentală a statuei ce se ridică în memoria celorŭ căḑuțĭ pe Câmpia Mierlei. Statua se ridică în piața mare. Imprejurulŭ ei suntŭ ridicate patru arcurĭ de triumfŭ:

Pe unulŭ este scrisŭ: „Unirea întăresce pe Serbia! Sĕ trăiască regele Alexandru I.“

Pe arculŭ alŭ doilea d'asupra este unŭ vulturŭ cu douĕ capete, de desubtŭ coróna regală și inscripția: „Aurora libertății sĕ zîmbéscă câtŭ mai grabnicŭ.“

P'alŭ treilea arcŭ este scrisŭ: „Frațĭ suntemŭ în Serbia, Serbia veche, Bosnia, Erțegovina, Macedonia și în Ceti,“ — p'alŭ patrulea se continuă: „In Serimŭ, Croația, Bănatŭ, Dalmația și Slavonia“.

Pe pavilonulŭ, care s'a ridicatŭ înaintea locului statuei, este scrisŭ: „Pace osĕmintelorŭ vitejilorŭ căḑuțĭ aicĭ. Ei au muritŭ pentru patriă. Este modestŭ semnulŭ ce Sêrbii le ridică dreptŭ aducere aminte, dér vine din inimă“.

La punerea petrii fundamentale au fostŭ de față regele, miniștrii și mitropolitulŭ Mihailŭ.

Erau ridicate douĕ pavilióne. Unulŭ pentru ținerea discursurilorŭ, celalaltŭ cu pétra ce s'a depusŭ.

Regele ocupà locŭ în cea dintâiu, unde d. Gruicĭ ținù unŭ discursŭ, care a fostŭ primitŭ cu mare entusiasmŭ. Elŭ a vorbitŭ cu multă căldură despre eroii căḑuțĭ acolo și a arătatŭ datoria ce o are Serbia d'a ridica monumentŭ pe mormintele celorŭ mai marĭ eroi ai ei.

Au trecutŭ apoi în pavilionulŭ alŭ doilea, unde după ce mitropolitulŭ Mihailŭ oficià liturgia, se depuse pétra fundamentală, dimpreună cu celelalte lucrurĭ, precum și unŭ buchetŭ de florĭ strînse cu permisia guvernului otomanŭ de pe Câmpia Mierlei.

După aceea regele făcù cele trei loviturĭ de ciocanŭ obicĭnuite, trecură ér în pavilonulŭ celalaltŭ, se depuseră tóte corónele ce au sositŭ și d. Dragasevicĭ, colonelŭ, și Borkovicĭ, fostŭ ministru, pronunțară câte unŭ discursŭ în memoria celorŭ căḑuțĭ în luptă.

Dupĕ aceste regele cu suita sa se duseră în conaculŭ lorŭ. Pe strade mulțime mare. Ordinea n'a fostŭ turburată. Tótă ḑiua și pănă nóptea târḑiu s'au datŭ petrecerĭ.

Comitetulŭ arangiatorŭ alŭ serbării va scóte și unŭ memorandŭ, în care se vorŭ cuprinde discursurile și tóte articolele din ḑiare în care se scrie despre Cossova.

Consiliulŭ municipalŭ alŭ Belgradului a votatŭ douĕ burse, una în sumă de 400, alta de 200 dinarĭ, carĭ se vorŭ da elevilorŭ din șcóla superióră, carĭ sciu mai bine istoria. Și acésta pănă când Serbia va deveni érășĭ împĕrăția de odinióră.

Telegramele mai nouĕ ce au sositŭ cu privire la acéstă serbare spunŭ, că pe representantul rusesc Persiani l'a așteptat la granița districtului Crușevaț adjutantul regelui, majorulŭ Czirics, care l'a însoțitŭ pănă la Cralievo. Aicĭ Persiani au fostŭ întêmpinat cu strigăte de: „Sĕ trăéscă Țarulŭ.“ Reuniunea de cântărĭ academică a cântatŭ imnulŭ rusescŭ. S'a rĕspânditŭ faima, că Metropolitulŭ Mihailŭ se va consacra în Zicia de patriarchŭ alŭ Sêrbilorŭ.

Cu prilegiulŭ primirei lui Persiani, oratorulŭ deputațiunii orașului Cralievo a accentuatŭ: „Conlucrarea de odinióră a Rușilorŭ ca Sêrbii pentru eliberarea poporului sêrbescŭ va trăi totdéuna în memoria fiă-cărui Sêrbŭ. Sêrbii suntŭ pĕtrunșĭ de simpatii și de sentimente de mulțumire pentru puternica națiune rusésca.“ Persiani îșĭ exprimà bucuria, că póte asista la ungerea regelui ce se trage din o glorióșă dinastiă și e însoțitŭ de viile simpatii ale națiunii rusescĭ.

In Zicia 101 pușcăturĭ de tunŭ anunțară ungerea regelui. Cele dintâi telegrame de felicitare lĭ-a primitŭ tînĕrulŭ rege sêrbescŭ dela Monarchulŭ austro-ungarŭ și dela Țarulŭ Rusiei.

Proclamația sêrbéscă.

„Nemzet“ din Pesta publică textulŭ faimósei proclamații sêrbescĭ, despre care amŭ amintitŭ și noi la timpulŭ sĕu și pe care guvernulŭ sêrbescŭ a confiscat'o. Ca sĕ véḑă și cetitorii noștri ce idei sĕ propagă aḑĭ printre Sêrbĭ, estragemŭ din aceea ciudată proclamațiă următórele:

In proclamația, care e adresată popórelorŭ din Austro-Ungaria și din peninsula balcanică se espune, că rĕsboiul dintre Rusia și Austro-Ungaria nu se póte încungiura, că Austro-Ungaria trebue sfărîmată, ca popórele ei sĕ se libereze. Când se va sfêrși militarismulŭ germanŭ și industrialismulŭ jidovescŭ, va urma pace și libertate.

Cum n'oiu mai fi pribégŭ
De-atuncĭ înainte,
M'orŭ troeni cu dragŭ
Aducerĭ aminte;
Luceferĭ ce rĕsarŭ
Din umbră de cetinĭ,
Fiindu-mĭ prietinĭ,
O sĕ-mĭ zîmbéscă ér.
Va geme de patimĭ
Alŭ mării aspru cântŭ . . .
Ci eu voiu fi pămêntŭ
În singurătate'mĭ

M. Eminescu.

Păpușa.

Localisată de S. M.

După terminarea studielorŭ academice și depunerea cu succesŭ bunŭ a rigoróselorŭ, tînĕrulŭ M. fù promovatŭ la gradulŭ de Doctorŭ în medicină. Dênsulŭ, cu speranțele cele mai frumóse, cu gândulŭ de-a se face odată unŭ bărbatŭ renumitŭ, avêndŭ acum diploma în buzunarŭ, umbla dintr'o cafenea într'alta, fără vre-o ocupațiune anumită, ér lumea cealaltă'i se părea cu atâtŭ mai inferióră, cu câtŭ se simția elŭ mai pe susŭ înălțatŭ prin titlulŭ dobînditŭ.

Junele D-rŭ M. în ḑiua de 20 Iulie séra cercetase deja unŭ șirŭ de restaurante și cafenele, cutrierândŭ stradele Parisului, ale acestui focularŭ alŭ culturei europene, când în piața „Concordiei“ étă că zăresce deodată înaintea sa o damă jună, care vorbea c'unŭ comisionarŭ. Juna damă, care părea străină în Parisŭ, era d'o frumsețe rară, ochii și pĕrulŭ negru, obrajii rumenĭ, ce se îngânau cu buzele roșii, printre carĭ se zăreau nisce dințĭ albĭ ca spuma laptelui, ér talia ei era admirabilŭ formată.

Surprinsŭ de acéstă aparițiune frumósă, care-lŭ facù de totŭ confusŭ, îșĭ ḑise doctorulŭ: „De ce nu sunt eu comisionarulŭ, cu care vorbesce acelŭ ângerŭ de femeă“! După câteva momente de cugetare însĕ îșĭ gândì: „Bine, că eu nu suntŭ comisionarŭ, dér cu câtă afabilitate și eleganță așŭ sci eu agrăi pe acea ființă drăgălașă! Doctorulŭ M. era unŭ bărbatŭ resolutŭ și nu-i plăcea sĕ reflecteze multŭ fără de folosŭ. Elŭ se hotărî și aicĭ îndată cum sĕ încépă, ca sĕ reușéscă a-șĭ împlini dorința. Observândŭ direcțiunea ce a luat'o juna damă spre bulevardŭ, negreșitŭ după sfatulŭ comisionarului, merse și dênsulŭ cu pașĭ grăbițĭ în urma ei și ajungênd'o, îșĭ luà pălăria și ḑise:

„Stimabilă și grațiósă domnișóră! Am observatŭ că nu cunóscețĭ orașulŭ și stradele lui, fiindŭ străină aicĭ; de aceea îmĭ iau voiă a mĕ pune în serviciulŭ D-vóstrĕ. Eu cunoscŭ bine tóte stradele“.

Domnișóra, surprinsă de acestŭ ofertŭ, tăcù unŭ minutŭ. Roșața ce acoperì plapânda ei față, fără îndoială o trăda a fi devenitŭ confusă séu chiar mâniósă.

Dér ea rĕspunse seriosŭ și fără de nicĭ o sfială: „Mulțămescŭ, Domnulŭ meu; îmĭ voiu afla eu calea și singură fără călăuzŭ“!

„Totușĭ, Domnișóră . . .“

„Domnulŭ meu, nu primescŭ serviţiile cu care mi te îmbii. Te rogŭ a mĕ lăsa în pace“.

Doctorulŭ era fermecatŭ de frumseța tinerei domnișóre și nicĭ nu auḑi bine cuvintele respingĕtóre ale ej, ba din contră vocea ei plăcută ilŭ amețì și mai multŭ și așa în locŭ de a-se retrage, rĕspunse cu entusiasmŭ: „Așa e, grațiósă domnișóră, înțelegŭ fórțe bine că în cele din urmă vețĭ puté afla drumulŭ și singură. Unei ființe atâtŭ de frumósă și gingașă, care cu privirea ei încântătóre și cu vocea ei dulce răpesce inimele, îi este deschisă calea pretutindenĭ“.

Nu sciu décă doctorulŭ cu vorbele acestea, rostite cu mare însuflețire, a făcutŭ vre-o impresiune asupra inimei tinerei domnișóre, destulŭ că acésta, reculegêndu-se din confusia în care căḑuse, ḑise cu voce tremurătóre și cu lacremĭ în ochĭ: „Domnulŭ meu, te rogŭ lasă-mĕ în pace . . . Mi-e frică de dumnéta...“ La acestŭ rĕspunsŭ resolutŭ nu s'a așteptatŭ de locŭ doctorulŭ. Nu se putea din destulŭ mira, cum de o domnișóră abia în etate de vre-o 17 anĭ, cu o crescere atâtŭ de fină, sĕ pótă avé frică de dênsulŭ. Elŭ, omŭ cu atâta carte și înḑestratŭ cu cultură atâtŭ de înaltă, de care numai puținĭ muritorĭ se potŭ bucura! Elŭ voì sĕ țină tinerei domnișóre o vorbire mai lungă, în care sĕ-o convingă despre nevinovăția sa, sĕ-i arate, că dênsulŭ nu e omŭ periculosŭ societății omenescĭ, ci din contră binefăcĕtorulŭ ei. Dér în perplesitatea sa, nu aflà cuvintele cu carĭ sĕ încépă și zăpăcitŭ ḑise: „Stimată și grațiósă Domnișóră, eștĭ încă numai o copilă tînĕră . . .“ Aicĭ i-se oprì graiulŭ. In acestŭ momentŭ „copila“ deveni matură și se reculese pe dată. Unŭ birjarŭ tocmai trecea pe dinaintea ei, ea îi făcù semnŭ și cu-o repede săritură se suì în trăsură, șoptì vizitiului câteva vorbe și acesta

Rusia e puternică, are destulŭ pământŭ, nu vré sĕ cucerescă, ci numai sĕ libereze şi sĕ unescă pe toţĭ Slavii. Naţionalităţile din Europa orientală numai în alianţa slavă îşĭ vor puté croi un viitorŭ gloriosŭ şi pacînicŭ. Apoi se adreséză către diferitele popóre astfelŭ:

„Fraţilorŭ Sêrbo-Croaţĭ! Idealulŭ vostru naţionelŭ este: Sĕ uniţĭ pământulŭ sêrbo-croatŭ. Uniţi-vĕ decĭ înttr'unŭ întregŭ puternicŭ dela Carpaţĭ până la Adria, organisaţi-vĕ liberĭ în lăuntrulŭ ţĕrii vóstre, restabiliţĭ imperiulŭ gloriosŭ alŭ lui Duşan şi alăturaţi-vĕ la alianţa comună."

„Fraţilorŭ Bulgarĭ! Nisuinţa vóstră este totŭ unirea naţională. In alianţa comună voi veţĭ puté uni tóte ţĕrile, în care se aude vorbă bulgărescă, veţĭ puté alege o dinastiă nouă, care va fi vrednică de alipirea vóstră, ér alianţa slavă va da mână de ajutorŭ, ca certele vóstre cu Sêrbii sĕ se aplaneze pe cale pacînică şi dréptă.

„Fraţilorŭ Cehĭ, Moravĭ şi Slovacĭ! Idealulŭ vostru naţionalŭ este sĕ vĕ uniţĭ. Intre voi nu există nicĭ deosebire etnică, nicĭ deosebire de limbă. Fundaţĭ decĭ unŭ mare imperiu slavŭ, cuprindeţĭ între graniţele lui şi Viena, care după lege şi dreptŭ este a vóstră, căcĭ voi alcătuiţĭ maioritatea poporaţiunei ei, organisaţi-vĕ liberĭ trebile vóstre interne şi alăturaţi-vĕ la alianţa comună.

„Fraţilorŭ Polonezĭ! Voi de o sută de anĭ visaţĭ restabilirea Poloniei unite şi nedespărţite. Faceţĭ sĕ se realiseze nobilulŭ vostru visŭ. Uniţĭ părţile desmembrate ale Poloniei, Posen-ulŭ, Cracovia şi Varşovia. Lumea slavă îşĭ va da silinţa sĕ stabilescă pe cale pacînică, dréptă şi frăţescă hotarulŭ între voi şi Rusia. Ţarulŭ rusescŭ, regele vostru, fără nicĭ unŭ pregetŭ, vĕ dă deplină libertate internă şi vĕ restitue totŭ ce aţĭ perdutŭ prin rĕscólele vóstre nefericite.

„Fraţilorŭ Românĭ! Dorinţa vóstră este unirea. Treceţĭ peste Carpaţĭ şi întemeiaţi-vĕ statulŭ vostru. Nicĭ o bucată de pamêntŭ românescŭ sĕ nu rĕmână sub stăpânire străină. Ţineţĭ în mânile vóstre, în alianţă frăţescă şi iubitóre cu Slavii, malurile Dunării şi întăriturile Carpaţilorŭ. In alianţa generală-slavă şi voi veţĭ găsi viitorulŭ fericitŭ, libertatea şi naţionalitatea vóstră, desvoltarea pacînică."

Apoi adresându-se către Maghiarĭ le ḑice:

„Voi sunteţĭ o insulă în oceanulŭ slavŭ. Voiţĭ sĕ vĕ îngbiţă fără urmă acestŭ oceanŭ? Nu vĕ prindeţĭ decĭ cu elŭ în luptă neegală. Dela voi numai atâta poftimŭ, ca din propria iniţiativă şi cu marinimă sĕ renunţaţĭ la aceia, carĭ nu voescŭ sĕ se supună hegemoniei vóstre şi nu voescŭ sĕ mai facă parte din statulŭ vostru, căcĭ s'au schimbat acuma idealurile, carĭ mai de multŭ au datŭ îndreptăţire hegemoniei vóstre. Daţĭ pe Sêrbĭ Sêrbiei, pe Ruşĭ Ruşilorŭ şi pe Slovacĭ Cehilorŭ şi Moravilorŭ. Alianţa slavă vĕ garantéză drepturile legale, autonomia naţională şi independenţa de statŭ între hotarele vóstre etnografice."

Li-se spune sĕ nu se témă, că coróna S-tului Stefanŭ va peri; ea se va lăţi până la India şi până la China. (Se vede tréba, că se face alusiune la locurile de unde au venitŭ Maghiarii.) Li-se mai ḑice Ungurilorŭ sĕ recunóscă independenţa naţională şi spirituală a Slavilorŭ, căcĭ causa Austriei e desperată, Dumneḑeu însuşĭ îi vrea sfêrşitulŭ. Unirea Slavilorŭ nu o póte împedeca nicĭ o putere, nicĭ duşmanulŭ de frunte alŭ Slavilorŭ, Germanulŭ, cu toţĭ aliaţii sĕi. Unirea Slavilorŭ se va face, căcĭ tóte naţionalităţile slave îşĭ punŭ speranţa în Rusia, liberatórea şi apĕrătórea lorŭ.

SCIRILE ḐILEI.

In amintirea marelui archiereu Andreiu. Societatea de lectura „Andreiu Şaguna" din Sibiiu a eternisatŭ şi în anulŭ acesta memoria marelui archiereu *Andreiu* prin o cunună frumósă, carea o-a depusŭ o comisiune pe mormêntulŭ fostului archiereu. La mormêntŭ a ţinutŭ unulŭ dintre membri o frumósă vorbire. De faţă au fostŭ fruntaşii şi inteligenţa din Reşinariu cu preoţii în frunte.

***

Serbare naţională în Căpuşŭ. In ḑiua de 12 Iulie n. c. Românii din Câmpiă vorŭ avé o frumósă serbare naţională, ce se va face în Căpuşŭ după următórea programă: Diminéţa la orele $9^1/_2$ se va oficia în biserica de acolo unŭ parastasŭ întru amintirea protopopului de odinióră alŭ Căpuşului, Georgiu Maiorŭ, şi a nemuritorului sĕu fiiu Petru Maiorŭ. După oficiarea parastasului se va ţiné şedinţa adunărei despărţĕmêntului alŭ XVIII-lea alŭ Associaţiunei Transilvane. La 2 ore urméză banchetŭ comunŭ. La 5 óre teatru. După teatru declamărĭ, cântărĭ, dialogŭ şi în urmă jocŭ. Orĭ-ce Românŭ póte lua parte la serbare. Intrarea pentru teatru şi petrecere este de 1 fl. de persónă şi 2 fl. de familiă, care nu trece peste 3 persóne. Venitulŭ curatŭ se va împărţi între fondulŭ Associaţiunei şi celŭ bisericescŭ gr. cat. de acolo. Doritorii de a lua parte la banchetŭ — cu preţulŭ de 1 fl. 20 cr. de persónă — suntŭ rugaţĭ a se însinua la d-lŭ cassarŭ *Romulŭ S. Orbeanŭ* în Iclănḑelŭ (p. u. Mező-Kapus) cel multŭ până în séra de 11 Iulie st. n.

***

Vremurĭ grele. Ni-se scrie din comuna Chernecea, în Bănatŭ, că în ḑiua de 21 Iunie n. c. după o căldură înăduşitóre urmà o grindină de mărimea ouĕlorŭ de găină, aprópe, care în timpŭ de 10 minute a pustiitŭ tóte sĕmĕnăturile de pe hotarŭ. Poporulŭ din acele părţĭ se află în starea cea mai deplorabilă. Bieţii locuitorĭ se susţineau din venitele rachiului de prune, fiertŭ de ei, de astă-dată însĕ şi aceste venite le-au perdutŭ, căcĭ frigulŭ de astă érnă a nimicitŭ jumĕtate din pomĭ, ér fructele celorlalţĭ pomĭ, carĭ au mai rĕmasŭ, le-a nimicitŭ omida, pe care ómenii cu tóte stăruinţele şi cu tóte mijlócele ce le-au luatŭ, nu le-au putută stêrpi. Esecutorii îi desbracă pe bieţii locuitorĭ chiar şi de hainele de pe ei, aşa că starea lorŭ e de totŭ tristă. In faţa acestorŭ împrejurărĭ, Prêsfinţia Sa Episcopulŭ din Lugoşŭ Dr. Victorŭ Mihalyi, în grija-i părintéscă pentru credincioşii sĕi, încă cu data de 8 Noemvre anulŭ trecutŭ în înţelegere cu consistorulŭ sĕu a datŭ unŭ circularŭ, prin care ordónă singuraticelorŭ districte a convoca sinóde protopopescĭ pentru a se consulta asupra mijlócelorŭ, prin carĭ s'ar puté împedeca sĕrăcirea poporului, deórece în mai multe părţĭ ale Banatului, precum pe la Varadia, Ghiladŭ, Petromanĭ şi altele se licitéză moşiile şi averile nemişcătóre ale poporului cu preţurĭ de batjocură, aducêndŭ poporulŭ la sapă de lemnŭ. Corespondentulŭ, care ne împărtăşesce aceste durerόse scirĭ, rógă pe toţĭ acei Românĭ, cărora le stă în putere, ca sĕ sară într'ajutorŭ poporului, sĕ ia parte la sinódele amintite şi sĕ se intereseze de sórtea lui cea tristă.

***

† Ioanŭ A. Navrea, vechiu comerciantŭ şi epitropŭ alŭ bis. sf. Nicolae, a încetatŭ din viaţă erĭ, Joi, în vêrstă de 77 de anĭ. Rĕposatulŭ a fostŭ unŭ vrednicŭ şi bunŭ Românŭ, care s'a distinsŭ prin zelulŭ şi onestitatea sa. Fiă-i memoria neuitată!

***

Rĕscumpărarea regalielorŭ. Ministrulŭ unguresců de finanţe a datŭ o nouă ordinaţiune, în care ḑice, că pretenţiunile de despăgubire şi cererile de trecere în jurnalŭ a pretenţiunilorŭ de amanetare sĕ se facă necondiţionatŭ la inspectorii de dare orĭ la substituţii lorŭ până la 31 Iulie n. 1889, décă celŭ îndreptăţitŭ la despăgubire doresce, ca pretenţiunea sa sĕ premérgă drepturilorŭ de amanetare, trecute în acestŭ jurnalŭ, până la suma anticipaţiunilorŭ date. Altfelŭ terminulŭ de anunţare a pretenţiunilorŭ e 31 Decemvre 1889 şi acestea vorŭ veni decĭ în urmă la rêndŭ de a fi regulate.

***

Lucrulŭ de mână. Consistoriulŭ archiepiscopescŭ din Cernăuţĭ, recunoscêndŭ ca salutară idea d'a se întreprinde cursurĭ de industriă casnică în Bucovina — întreprindere pusă la cale de părintele Iraclie Porumbescu din Frătăuţĭ, cu concursulŭ d-lui G. Moianŭ — a datŭ ordinŭ sub Nr. 1999 din 12/24 Maiu protopopiatelorŭ, ca sĕ sprijinéscă din tóte puterile acéstă întreprindere. Oficiele protopopescĭ au şi învitatŭ parochiile a face cunoscutŭ poporului acéstă întreprindere, a o popularisa şi a îndemna cu tótă căldura pe persónele bisericescĭ, mai cu sémă pe cantorii bisericescĭ, apoi şi pe alţĭ indiviḑĭ de orĭce sexŭ, carĭ au talentŭ şi plăcere pentru astfelŭ de ocupaţiune folositóre, dér mai alesŭ pe băeţii şcolarĭ şi pe cei carĭ au absolvatŭ şcóla poporală, ca sĕ se înscrie şi sĕ cerceteze cursulŭ amintitŭ, ce se va ţiné în Frătăuţulŭ nou în véra acésta sub conducerea d-lui Candidŭ Muşlea.

Se vorbesce, că Consistoriulŭ din Sibiiu a hotărîtŭ sĕ cheme pe d-lŭ G. Moianŭ dela scólele de aci la seminariulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu, pentru cursulŭ de industriă, ce se va întroduce acolo cu începerea anului scolar 1889/90. Adeverindu-se scirea, d-lŭ Moianŭ va fi pusŭ în posiţiune a se ocupa specialŭ numai cu lucrulŭ de mână şi decĭ îi dorimŭ celŭ mai deplinŭ succesŭ.

***

Esposiţia din Parisŭ. O telegramă din Parisŭ comunică: D-lŭ Carnot a visitatŭ secţiunea românéscă a esposiţiei. Preşedintele Republicei a fostŭ primitŭ de principele Bibescu şi de comitetulŭ românŭ. Principele Bibescu a mulţămitŭ d-lui Carnot pentru visita sa; elŭ a ḑisŭ, că România a ţinutŭ sĕ priméscă invitaţia ce i s'a făcutŭ de către sora sa cea mare, Francia, spre a arăta câtŭ de multŭ se asociază la sforţările sale stăruitóre în favórea păcii. Esposiţia e o probă palpabilă şi arată tóte progresele pe care civilisaţiunea le-a sĕvêrşitŭ. D-lŭ Carnot a rĕspunsŭ: „Vĕ mulţămescŭ pentru cuvintele d-vóstrĕ cele bune; nimenĭ n'ar putea sĕ le apreţieze mai bine decâtŭ mine şi voiu păstra amintirea lorŭ". Visitândŭ în urmă tóte galeriile secţiunei românescĭ, d-lŭ Carnot a examinatŭ totulŭ cu celŭ mai viu interesŭ şi a admiratŭ mai cu deosebire ţesăturile,

---

dete biciu cailorŭ. Pe când tinĕrulŭ doctorŭ se trezì din buimăceala sa, trăsura alerga deja după cotitura stradei dispărêndŭ din ochii sĕi.

Descuragiatŭ de nesuccesulŭ acestei aventurĭ, doctorulŭ îşĭ propuse sĕ mérgă acasă. Drumulŭ i-se părea de totŭ lungŭ, casele şi ómenii de totŭ schimbaţĭ, nu mai era nimicŭ cum a fostŭ. Elŭ era de totŭ nĕcăjitŭ în urma scenei finite într'unŭ modŭ atâtŭ de tristŭ. Gândulŭ lui era totŭ la frumósa necunoscută şi începù a'şĭ face remuşcărĭ, că a ofensat'o.

Când era aprópe de locuinţa sa, deodată audì o voce ḑicêndŭ: „Nu este acesta tênĕrulŭ M.?" Privindŭ într'acolo, vede pe boierulŭ A. şi pe soţia sa Maria, proprietarĭ marĭ din România. Acéstă familiă o cunoscea destulŭ de bine, deşi nu o vĕḑuse de vre-o optŭ anĭ, de pe timpulŭ când frecventa liceulŭ dela Iaşĭ. Cu boierulŭ A. erau şi părinţii sĕi amicĭ intimĭ. Aşa boierulŭ A. avea fórte plăcutŭ pe tênĕrulŭ M. şi s'a bucuratŭ multŭ audindŭ, că este deja doctorŭ. Dr. M. era veselŭ de întêlnirea neaşteptată cu boerulŭ A. şi aşa i-se risipì tristeţa pentru idealulŭ perdutŭ. După ce schimbară mai multe vorbe cu boerulŭ şi cu cocóna lui, acesta-i ḑise: „Mâne ne vei onora cu presenţa în otelulŭ N. şi vei fi óspele nostru căcĭ serbămŭ ḑiua nascerei fiicei nóstre, tocmai suntemŭ ocupaţĭ cu cumpĕrarea unorŭ obiecte ca presentŭ pentru copila nóstra iubită." — Voiu veni cu plăcere, rĕspunse tênĕrulŭ Dr. — „Aşadéră mâne la revedere în otelulŭ N., iubite Dre!" — Numai sĕ nu vĕ incomodezŭ, replicà doctorulŭ. — „Nu de locŭ, copila nóstră serbéză mâne a patra óră ḑiua nascerei sale, şi la acéstă ocasiune amiculŭ vechiu şi sincerŭ alŭ casei nóstre este duplu binevenitŭ", ḑise zimbindŭ dómna A., ér doctorulŭ promise că va lua parte de sigurŭ.

Doctorulŭ avù o nópte neliniştită, fără de somnŭ. Chipulŭ junei necunoscute de pe stradă 'i se arăta mereu în visŭ şi-lŭ tortura. In ḑiua următóre se sculà desŭ de diminéţă şi cetì o fóiă de ḑi ce o primise. Unŭ anunciu din partea inseratelorŭ făcù asupră-i o impresiune deosebită. Ce credĭ, îşĭ ḑise elŭ, décă vei participa tu la o sĕrbătóre onomastică, nu este cu cale, ba chiar datorinţă e sĕ ducĭ cu tine un presentŭ? Elŭ tocmai cetise în fóiă despre păpuşele cu mecanismŭ de-a vorbi câte-va cuvinte şi se spunea în anunciu, că în locŭ de cuvintele „tată, mamă", potŭ scóte cuvintele: „mĕ iubeştĭ?" Cu adevĕratŭ se numesce seclulŭ nostru, este seclulŭ luminei şi alŭ înaintării, exclamà doctorulŭ, şi mergêndŭ în prăvăliă, cumpĕrà una din aceste păpuşĭ miraculóse cu care voia sĕ facă o surprindere familiei A. După aceea pornì la hotelŭ.

Domnulŭ şi Dómnă primiră pe doctorŭ în modŭ câtŭ se póte de amabilŭ. Acesta îndată desfăcù cutia, scóse păpuşa vorbitóre şi rugà pe părinţĭ sĕ binevoiéscă a chema pe copila, în a căreia onóre se serbéză ḑiua ca sĕ priméscă darulŭ adusŭ. Presentulŭ tênĕrului doctorŭ a făcutŭ mare sensaţiune. Boerulŭ A. şi cocóna sa isbucniră într'unŭ rîsŭ cu hohotŭ; doctorulŭ credea că boerii suntŭ voioşĭ pentru darulŭ sĕu cu păpuşa miraculósă, care putea vorbi. In urmă reculegêndu-se boerulŭ, se ridicà de pe scaunŭ şi deschiḑêndŭ o uşă, ce ducea în odaia laterală, ḑise c'unŭ tonŭ liniştitŭ: „Eleno! vino şi veḑĭ, ce presentŭ frumosŭ ţĭ-a adusŭ d-lŭ Dr. M. la ḑiua nascerei tale."

Doctorulŭ sta cu păpuşa în mână înmărmuritŭ ca o statuă când vĕḑù, că din odaia laterală intră frumósa streină, pe care în ḑiua premergĕtóre o agrăise pe stradă. In zăpăcéla sa doctorulŭ strînse tare de corpulŭ sĕu braţulŭ dreptŭ încare ţinea păpuşa, apăsândŭ asupra mecanismului ei. Atuncĭ păpuşa — lucrulŭ naibii — strigà din rĕsputerĭ: „*mĕ iubescĭ?*"

Coconiţa Elena de asemenea era în cea mai mare confusiă recunoscêndŭ în tênĕrulŭ óspe pe străinulŭ de erĭ, care pe stradă o numì „copilă" şi-şĭ gândea că de aceea i-a adusŭ păpuşa presentŭ. In urmă doctorulŭ venindu-şĭ în fire ḑise confusŭ: Stimată Dómnă! spuneţi-mĭ, rogu-vĕ, coconiţa D-vóstrĕ serbéză astăḑĭ a patra óră ḑiua nascerei? Cum se póte acésta? eu nu potŭ pricepe."

„Da, aşa e, rĕspunse Dómna A., căcĭ fiica mea e născută în **29** Februarie.*)

Astfelŭ s'a resolvatŭ gréua întrebare. Se pare însĕ, că în acéstă ḑi s'a resolvatŭ şi altă întrebare mai delicată, căcĭ tênĕrulŭ doctorŭ s'a depărtatŭ din otelŭ plinŭ de speranţele cele mai plăcute.

După vre-o două lunĭ doctorulŭ M. se căsĕtorì cu coconiţa Elena şi se întórse în ţĕră, unde este adĭ unŭ medicŭ cu renume.

---

*) Adecă într'unŭ anŭ visectu, aşa că 29 Februarie revine numai la patru anĭ.

broderiile, ceramica, blănurile, etc. Sosită sub cupola espoşiţiei române, d-lŭ Carnot a gustată câteva prăjiturĭ, vinŭ românescŭ şi a esprimatŭ principelui Bibescu viua sa satisfacţiă.

*
* *

Atacatŭ şi jefuitŭ. Dumineca trecută séra, nisce civilĭ îşĭ petrecură într'o cârciumă din Uliţa lungă a Braşovului vechiu, pe când la o altă masă fuseseră mai mulţĭ soldaţĭ la bĕutură. Pe la 10 óre civilii plecară şi unulŭ din ei, locuitorŭ la Dĕrste, apucă prin curmătură. Unulŭ din amintiţii soldaţĭ se alătură pe lângă elŭ ca soţŭ de drumŭ, dér după o scurtă cale soldatulŭ se aruncă asupra lui, ilŭ trînti la pămêntŭ şi-lŭ jefui de césornicŭ şi de banii ce-i avea. A doua ḑi civilulŭ făcêndŭ arĕtare, în urma cercetărei, făptuitorulŭ fŭ aflatŭ.

*
* *

Procesiune. Cu ocasiunea obicînuitei procesiunĭ a catolicilorŭ în sĕrbătórea aşa numită „Joia verde“, unŭ corespondentŭ alŭ nostru, călĕtorindŭ prin Tĕrgulŭ-Mureşului, a fostŭ plăcutŭ surprinsŭ, audindŭ că la celŭ mai frumosŭ altarŭ ridicatŭ în fruntea pieţei se cetesce evangelia în limba românéscă. Cetitorulŭ evangeliei a fostŭ d-lŭ protopopŭ gr. c. alŭ Mureşului, Basiliu Hossu, care învitatŭ fiindŭ, luă parte la acéstă procesiune, fără a lăsa însĕ nimicŭ din obiceiurile românescĭ practicate la asemenea ocasiunĭ. După evangeliă se cântă „Sfântŭ, sfântŭ“ cu multă însufleţire. Acestea şi alte împrejurărĭ cum d-lŭ protopopŭ a representatŭ pe Românĭ, a produsŭ plăcută impresiune asupra Românilorŭ aflătorĭ în acestŭ cuibŭ săcuiescŭ şi mai vĕrtosŭ asupra ostaşilorŭ, între carĭ se aflà mulţĭ Românĭ. La celelalte trei altare s'au cetitŭ douĕ evangelii în limba ungurésca şi una în limba latină.

*
* *

Unŭ agentŭ rusŭ în Ungaria. „Agramer Zeitung“ aduce scirea sensaţională, că consululŭ rusŭ din Seraievo, în Bosnia, din timpŭ în timpŭ visitéză în ascunsŭ capitala Slavoniei, Essegulŭ, unde are întâlnirĭ secrete cu diferite persóne. Consululŭ îndată ce sosesce în oraşŭ, se închide într'o odaiă a otelului şi stă mai îndelungatŭ de vorbă cu o persónă, după care plécă apoi cu trenulŭ, dimpreună cu persóna cu care a statŭ de vorbă. Ca sĕ nu fie bănuitŭ, ei nu plécă cu acelaşĭ trenŭ. Numele consulului este Bakunin, cunoscutŭ după caracterulŭ sĕu şiretŭ, şi este unŭ bărbatŭ care bagă bine de sémă când întreprinde ceva. Se crede tare, că elŭ nu vine în Slavonia decâtŭ cu scopurĭ ilicite, cu scopulŭ pentru a se pune în relaţii şi a da instrucţiunĭ agenţilorŭ provocătorĭ ruşĭ ce suntŭ rĕspândiţĭ şi p'acolo.

*
* *

Invitare la *petrecerea de véră* ce se va arangia la 18 Iulie a. c. st. n. în sala casei comitatense din Şomcuta-mare în favorulŭ Bisericei gr. cat. edificânde din locŭ. Comitetulŭ arangiatorŭ: Ioanŭ Anca, N. Bruchentalŭ, Vasilie Buteanŭ, Ioanŭ Chişŭ, Alexiu Ilieşŭ, Ioanŭ Lengyelŭ, Sigismundŭ Lengyelŭ, Simeonŭ Meciu, Georgiu Moldovanŭ, Iuliu Moldovanŭ, Iuliu Popŭ, Petru Petrişorŭ, Vasilie Popŭ, Ioanŭ Savanyu, Demetriu Savŭ, Alesandru Simonŭ, Simonŭ Szabo, Stefanŭ Szabo, Ncolau Tincŭ, Petru Vaida, Vasilie Vaida. Inceputulŭ la 8 óre séra.

Preţulŭ de intrare: Pentru persónă 1 fl. Pentru familie constătătóre din 3 membri 2 fl. 50 cr. Bilete de intrare până în ḑiua de petrecere se potŭ rescumpăra dela d-lŭ Simeonŭ M e c i u teologŭ absolutŭ în Şomcuta-mare. Pentru de a se puté face o incuartirare acomodată, suntŭ rugaţĭ doritorii da a participa a avisa pe d-lŭ Vasiliu B u t e a n teologŭ în Şomcuta-mare. Ofertele marinimóse se vorŭ primi cu mulţămită şi se vorŭ cuita pe cale ḑiaristică.

*
* *

Bóle de vite. „Sieb. Deutsch. Tgbltt“ e informatŭ din Ţéra Bârsei, că comunele Hĕlhii şi Feldióra suntŭ închise pentru că în cea dintêiu între vitele cornute, mai alesŭ între bivolĭ, bântue arsura de splină (anthrax), în cea de a doua bântue între porcĭ orbalţulŭ. Se ḑice că şi în Treiscaune bântue orbalţulŭ între porcĭ.

Esamenele scólei de fete selăgene.

Selagiu, în Iunie 1889

Domnule Redactorŭ! Una dintre cele mai frumóse ḑile, ca o ḑi sĕrbătorésca şi de mare însemnătate pentru Selagiu, a fostŭ ḑiua de 27 Iunie a. c., în care ḑi s'a ţinutŭ esamenulŭ şcólei de fetiţe a „Reuniunei Femeilorŭ Române Selăgene“.

Acéstă ḑi a fostŭ una din cele mai măreţe şi mai sĕrbătorescĭ atâtŭ pentru Selagiulŭ întregŭ, câtŭ şi pentru părinţii acelorŭ fetiţe, care au cercetatŭ acéstă scólă. A fostŭ acéstă ḑi de o mare bucuriă şi surprindere şi pentru acei Românĭ, carĭ au asistatŭ la acestŭ esamenŭ în persónă, şi încă unii din mare depărtare în numĕrŭ fórte considerabilŭ, carĭ au alergatŭ spre a se convinge despre neaşteptatulŭ secerişŭ alŭ fructelorŭ, carĭ cu mare îmbelşugare s'au sĕmĕnatŭ în astă şcólă prin diliginţa nespusă a D-şórei învĕţătóre Laposteanŭ.

In acéstă ḑi de mare sĕrbătóre, la 9 óre p. m., în biserica gr. cat. din Şimleulŭ Silvaniei s'a începutŭ esamenulŭ amintitei şcóle în fiinţa de faţă a Onor. Dnŭ Andreiu Cosma ca preşedinte şi a Dómnelorŭ Elena Papp m. Longinŭ şi Emilia Papp, lipsindŭ din o causă fórte neaşteptată Rev. Domnŭ Alimpiu Barboloviciu, vicarulŭ Selagiului.

Esamenulŭ a ţinutŭ până la órele 12 din ḑi, fiindŭ esaminate fetiţele, din tóte studiile prescrise prin lege, afară de douĕ obiecte, cântatulŭ şi declamaţiunile, carĭ s'au lăsatŭ a se esamina după amédĭ, când s'a adunatŭ unŭ numĕrŭ şi mai considerabilŭ de óspeţĭ ascultătorĭ, fiind-că chiar atuncĭ sosiră o mare parte de Românĭ şi Române, carĭ cu acéstă ocasiune au fostŭ învitaţĭ şi la unŭ maialŭ împreunatŭ cu danţŭ în favorulŭ susţinerei acestei scóle.

Ce se ţine de esamenulŭ acestei scóle, care cu mare greutate abia şĭ-a luatŭ începutulŭ numai în acestŭ anŭ, despre progresulŭ desfăşuratŭ în decursŭ de unŭ anŭ eu unulŭ ca dascălŭ, cu tótă sinceritatea, potŭ sĕ mărturisescŭ, cumcă a fostŭ spre bucuria şi convingerea tuturorŭ *unŭ esamenŭ de modelŭ, cu unŭ progresŭ în gradulŭ superlativŭ de bunŭ*, căcĭ spre surprinderea tuturora, fetiţele aşa rĕspundeau de bine şi precisŭ din tóte studiile, încâtŭ bucuria ce-o făceau prin rĕspunsurile lorŭ storcea lacremĭ din ochii părinţilorŭ lorŭ şi a publicului ascultătorŭ, ér pe străinĭ i-a pusŭ în uimire, căcĭ ei nu credéu, că o şcólă naţională română cercetată de fetiţe române póte contribui multŭ la redeşteptarea şi luminarea naţiunei române.

Multŭ şi fórte plăcutŭ a fostŭ încântatŭ publiculŭ la ascultarea esamenului de după amédĭ, când tinerile fetiţe, una câte una, au declamatŭ unele poesii, vr'o 16 la numĕrŭ, de ale celorŭ mai renumiţĭ Românĭ, care poesii au datŭ multă învĕţătură şi reînprospĕtare în pieptulŭ ascultătorilorŭ; astfelŭ: „Adio către Ardélŭ“, „Dorulŭ mamei“, „Stefanŭ celŭ mare şi mamă-sa“, „Rĕmasŭ bunŭ dela Ardealŭ“, „Deşteptarea României“ etc. şi totŭ după una orĭ douĕ declamaţiunĭ s'a cântatŭ câte o cântare de cele mai plăcute versurĭ naţionale române precum: „Deşteptă-te Române“ cântatŭ în trei vocĭ, „Latina ginte“, şi încă alte optŭ orĭ ḑece cântece, ér la tóte acestea a pusŭ coróna esamenului declamaţiunea „Către renegaţĭ“ declamată prin d-şóra Elena Moldovanŭ, fica Onor. Ioanŭ Moldovanŭ preotŭ în Bănişorŭ, care, pentru întonarea cea curagiósă şi oratorésca, a fostŭ întreruptă în mai multe rêndurĭ de aplausele vii ale publicului ascultătorŭ şi nicĭ când firulŭ declamaţiunei nu l'a perdutŭ, ba din contră, mai cu multŭ curagiu continuă frumósa declamaţiune, ér publiculŭ ascultătorŭ încântatŭ de-o aşa frumósă şi fórte nimerită declamaţiune, precum şi de curagiulŭ şi întonarea ce-o făcu acéstă tînĕră fetiţă, după unŭ restimpŭ de câteva momente, cerŭ a mai declama încă-odată poesia „Către renegaţĭ“ care a fostŭ de nou aplaudată cu-o nespusă bucuriă şi aplause neîntrerupte, aşa că de pe feţele multorŭ ascultătorĭ se putea ceti, că vréu a ḑice: O Dómne! ce mare bine póte o scólă de fetiţe bine organisată sĕ aducă Româniloru, şi décă, numai cu ḑece anĭ înainte de acésta aveamŭ o aşa scólă, unde amŭ fi ajunsŭ noi astăḑĭ cu creşcerea fetiţelorŭ nóstre în Sĕlagiu!?

Acestea tóte fiind aşa, eu ca unŭ dascălŭ românŭ şi fiu alŭ naţiunei mele, mi-am ţinutŭ de datorinţă naţională patriotică de a vĕ informa pe d-vóstră, ér prin fóia ce-o redactaţĭ, adecă prin scumpa nóstră fóiă naţională „Gazeta Transilvaniei“, sĕ se informeze toţĭ Românii din tóte părţile, despre începutulŭ şi înflorirea unei nouĕ şcóle de fetiţe române în Sĕlagiu, lăsându ca istoriculŭ despre începutulŭ acestei scóle şi a susţinerei ei sĕ'lŭ facă cei mai competenţĭ decâtŭ mine. Atâta însĕ, fără reservă dér sincerŭ potŭ a mărturisi, cumcă lupta pentru înfiinţarea acestei scóle au pornit'o trei bărbaţĭ ai naţiunei romana selăgiene, cărora li-a zăcutŭ la inimă dorulŭ arḑĕtorŭ după cultura fetiţelorŭ române, şi acei trei bărbaţĭ suntŭ: Reverendissimulŭ Domnŭ Alimpiu Barboloviciu vicarulŭ Silvaniei, Onor. Domnŭ Georgiu Popŭ possessorŭ mare din Băsescĭ şi Onor. Domnŭ Andreiu Cosma mare possessorŭ în Supurulŭ de susŭ şi directorulŭ băncei naţionale de creditŭ în Şimleu, ér lupta pentru susţinerea acestei scóle au pornit'o „Reuniunea femeilorŭ române Selăgene“ şi toţĭ Românii din jurŭ bine simţitorĭ de acéstă causă.

In urmă, cu acéstă ocasiune, ca dascălŭ românŭ ce sunt, cutezŭ în publicŭ a aduce mulţămită pré ferbinte celorŭ trei bărbaţĭ luptătorĭ pentru causa naţiunei române din Sĕlagiu, precum şi acelorŭ Dómne române, care stau în fruntea „Reuniunei femeilorŭ selăgiene“ şi'n fruntea causei acestei scóle, ca unora dela care a atêrnatŭ înfiinţarea şi susţinerea ei. Totŭ cu acéstă ocasiune îmĭ ţinŭ de datorinţă a aduce sincera mea mulţămită şi d-şórei învĕţătóre dela acéstă scólă, care în publicŭ merită laudă, stimă şi recunoscinţă din partea tuturora ceea ce eŭ cu tótă sinceritatea îi esprimŭ.

Vĕ rogŭ, D-le Redactorŭ, sĕ binevoiţĭ a da publicităţii prin organulŭ D-vóstră descrierea despre esamenulŭ amintitŭ, ca sĕ cunóscă publiculŭ, că Românii din aceste părţĭ prin o stăruinţă cu puterĭ unite au sĕ se bucure de fructulŭ ostenelelorŭ lorŭ.

Vo.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Bocşa, Iunie 1889.

Aţĭ adusŭ în unulŭ din numerii trecuţĭ de Duminecă esemple de hărnicia. Permiteţĭ'mĭ sĕ vĕ arătŭ şi eu unŭ casŭ, din care se vede ce departe póte ajunge omulŭ harnicŭ şi cu voinţă tare. Omulŭ meu se numesce Ioanŭ Mezei din comuna Dragŭ, care ca măestru têmplarŭ este renumitŭ în părţile acelea. Cunoscuţĭ de-aprópe ai lui spunŭ, că ca micŭ copilŭ îi plăcea multŭ sĕ se ocupe cu cioplitulŭ sĕu cu sculptatulŭ, dér nu putea sĕ înveţe măestria acésta, fiindcă era de totŭ sĕracŭ; mai era apoi şi orfanŭ de amêndoi părinţii, aşa că n'avea pe nimenĭ, care sĕ-i pórte de grijă. Incepŭ singurŭ sĕ se înveţe cioplindŭ mereu astăḑĭ mai slabŭ, mâne mai bine, aşa că în cele din urmă scia sĕ sculpteze şi unele lucrurĭ de preţŭ.

Ajungêndŭ odată până aci, omulŭ nostru prinsese aripĭ. Nu-i păsa lui de aceea, că este sĕracŭ; lumea-i mare, îşĭ ḑise elŭ, voiu sci eu cum sĕ trăescŭ. Intr'o bună diminéţă Ionulŭ nostru plecă din satŭ. Nimenea nu scia unde e, unde s'a dusŭ. Au trecutŭ mulţĭ anĭ de ḑile şi nu s'a mai întorsŭ acasă, aşa că ómenii din satŭ începură deja sĕ-şĭ uite de elŭ. Odată însĕ étă-lŭ că se reîntórce, dér acum nu mai era Iónŭ celŭ năcăjitŭ şi amărîtŭ de odinióră, ci se făcuse domnŭ, care s'a reîntorsŭ acasă cu banĭ în buzunarŭ şi bine îmbrăcatŭ. Mezei a âmblatŭ prin România, Serbia, Turcia ş. a., a învĕţatŭ mai multe limbĭ, dér a ceti şi a scrie nu scie nicĭ o literă. Cu tóte însĕ că era lipsitŭ de orĭ ce mijlóce şi cu tóte că nicĭ la scólă nu a învĕţatŭ, acestŭ harnicŭ omŭ a sciutŭ âmbla ţerile, unde şi-a căştigatŭ mulţime de cunoscinţe şi unde a învĕţatŭ aşa de bine sculptura, spre care avea elŭ multă aplicare, încâtŭ astăḑĭ cu acéstă măestriă póte trăi câtŭ de bine. Aicĭ în Ardealŭ a lucratŭ mai multŭ timpŭ în lucrătórea unui magnatŭ unguresc, care şi elŭ se pricepea la acéstă măestriă şi dela care Mezei lua o plată de patru până în cincĭ sute de florinĭ pe anŭ şi pe lângă asta costŭ, cuartirŭ şi tóte cele de lipsă. Frumósele lucrărĭ ale acestui măestru românŭ au fostŭ trimise la multe exposiţiunĭ, dér totdéuna pe numele altora. Cu ocasiunea unei petrecerĭ, ce s'a ţinutŭ în Borşa la 23 Maiu a. c., se aflau pe masa cassierului: o cutiă pentru păstrarea banilorŭ, unŭ cucurudŭ pe jumĕtate desfăcutŭ de pănuşă, în care se afla unŭ călimarŭ, şi se mai afla şi o opincă. Tóte acestea trei lucrurĭ erau sculptate din lemnŭ de ştejarŭ de d-lŭ Ioanŭ Mezei şi erau aşa frumóse şi cu atâtă măestriă lucrate, încâtŭ toţĭ câţĭ le-au vĕḑutŭ le-au admiratŭ. Voiu mai aminti şi aceea, că în timpulŭ de faţă acestŭ măestru lucréză unŭ şifonierŭ sculptatŭ întregŭ din ştejarŭ. Acestŭ şifonierŭ este comandatŭ de unŭ magnatŭ ungurŭ pentru suma de 300 fl. v. a. Acéstă sumă de banĭ însĕ e ne'nsemnată faţă cu frumseţea şi marea măestriă, cu care este lucratŭ şifonierulŭ. Vedeţĭ la ce resultate frumóse póte sĕ ajungă omulŭ harnicŭ şi stăruitorŭ? Nu ḑică nimenea, că nu póte sĕ facă nimicŭ pentru-că nu are mijlóce; mijlócele omulŭ şi-le câştigă. Câţĭ măestri harnicĭ nu aflămŭ noi, carĭ ca copii sĕracĭ au mersŭ la oraşe, au învĕţatŭ măestria şi cu măestria şi-au făcutŭ stare şi avere!

Părinţii, carĭ au copii bunĭ, deşteptĭ şi sĕnĕtoşĭ, orĭ câtŭ de sĕracĭ arŭ fi, nu trebue sĕ se descurageze când e vorba de crescerea copiilorŭ lorŭ. Décă n'au moşiă acasă, dée-i la măestriă, căcĭ măestria este plugŭ de aurŭ şi învĕţarea ei nicĭ nu recere vr'o jertfă deosebită din partea părinţilorŭ. **B.**

Literatură.

„Meseriaşulŭ Românŭ“ este singurulŭ ḑiarŭ menitŭ pentru încuragiarea meseriilorŭ la Românii de dincóce. Acestŭ ḑiarŭ apare în Braşovŭ de 2 orĭ pe lună în mărime de câte o cólă şi costă pe anulŭ întregŭ numai 1 fl. 20 cr., pe 3 lunĭ 30 cr.; pentru România pe 3 lunĭ 1 francŭ, pe anŭ 4 francĭ. Diarulŭ este redactatŭ de d-lŭ *Bartolomeiu Baiulescu*, preşedintele Reuniunei pentru sprijinirea meseriaşilorŭ românĭ în Braşovŭ, şi apare aprópe de 4 anĭ. Cuprinsulŭ bogatŭ şi fórte variatŭ alŭ acestui ḑiarŭ l'amŭ arătatŭ cetitorilorŭ noştri la diverse ocasiunĭ prin reproducerea sumarului diferiţilorŭ numerĭ, dintre carĭ celŭ mai nou (12) dela 15(27) Iunie are sumarulŭ următorŭ:

Exposiţia din Parisŭ. — Invenţiunĭ nouĕ pe terenulŭ electro-technicŭ. — Modificarea tarifului autonomŭ pentru vămile României. — Foiţa „Meseriaşului Românŭ [Arte îngropate]. — Mai amŭ unŭ singurŭ dorŭ [poesiă], de M. Eminescu. — Scirĭ economice şi industriale; Felurite pentru meseriaşĭ; Multe şi mĕrunte; Diverse; Recepte folositóre; Glume. [Fiă-care din aceste rubricĭ permanente constă dintr'o colecţiune de interesante

scirĭ, poveţe etc.] In partea ultimă se află Concursŭ, Avisŭ, Têrgurile etc.

Cu 1 Iulie st. v. acestŭ diarŭ deschide nou abonamentŭ cu preţurile arătate mai susŭ.

A apărutŭ şi e de recomandatŭ tuturora ca o carte folositóre:

Isvorŭ de bunăstare séu **mai multe sute de îndreptărĭ şi poveţe scurte şi practice** din Economia de casă, Grădinăritŭ, Higienă, Economia de câmpŭ şi de vite, Viieritŭ, conservarea vinului şi vinurĭ de póme, Pomăritŭ, Albinăritŭ şi alte multe terene de deprindere, întocmitŭ de *Grigorie Sima.* Preţulŭ 1 fl. v. séu 2 lei 50 banĭ. — Sibiiu 1889. Editura Autorului.

Cartea legată luxuosŭ e depusă spre vêndare la *W. Krafft* librarŭ în *Sibiiu.*

Metodica scólei poporale, de *Dr. Petru Piposŭ*, profesorŭ. Partea specială. Aradŭ 1889.—Sub acestŭ titlu a eşitŭ de sub tiparŭ partea a 2-a din susŭ amintitulŭ opŭ. Preţulŭ 1 fl. Opulŭ e subîmpărţitŭ în 15 capitule, tractândŭ despre: Invĕţămêntulŭ religiunei, Invĕţămêntulŭ intuitiv, Scriptologia, Legendarul, Invĕţămêntulŭ limbei materne, Socóta, Geometria, Geografia, Istoria, Istoria naturală, Fisica, Caligrafia, Desemnulŭ, Cântarea, Gimnastica Cuprinsulŭ interesantŭ alŭ cărţii va face bune servicii tuturorŭ acelora, carĭ se ocupă cu crescerea tinerimei.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 5 Iulie. *„Post" publică unŭ articolŭ din parte înaltă oficiósă, care face sensaţiă. Articolulŭ combate cu hotărîre orĭ-ce ilusiunĭ ce ar mai esista încă în privinţa raportului dintre Germania şi Rusia.*

„Reichsanzeiger" (Monitorulŭ imperiului), publică trei scrisorĭ ale lui Bismarck către ministrulŭ plenipotenţiarŭ germanŭ Bülow pentru rectificarea tractărilorŭ cu Elveţia. Publicarea se consideră ca unŭ semnŭ, că încercările de a ajunge la o înţelegere cu Elveţia suntŭ în momentele de faţă fără prespectivă.

Kraljevo, 5 Iulie. In diua ungerei, regele a datŭ în onórea lui Persiani unŭ prândŭ de gală şi a ţinutŭ următorulŭ toastŭ: „Ridicŭ paharulŭ în sănĕtatea împĕratului Alexandru, care mĭ-a făcutŭ onórea d'a fi representatŭ la ungere prin ministrulŭ plenipotenţiarŭ Persiani". Persiani mulţămì, asigurândŭ pe regele de simţĕmintele cele mai binevoitóre şi mai amicale ale monarchului rusŭ.

Bucurescĭ, 5 Iulie. In dilele acestea din urmă a trecutŭ pela Brăila o corabiă de ale societăţii ruse de navigaţiune „Gagarin" cu *50 de oficerĭ ruşĭ* de diferite grade şi specii de arme. Se vorbesce, că oficerii s'ar afla în călĕtoriă de *studii militare către Serbia.*

Saint-Etienne, 5 Iulie. Lucrările de scăpare în minele de cărbunĭ, unde trăsnetulŭ a produsŭ o esplosiune, se continuă. Până acum e sigurŭ, că încă vr'o 200 de cadavre suntŭ îngropate în mine.

EDUCATIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinţii o dau copiilorŭ, pentru ca şcóla sĕ-şi ajungă mai cu inlesnire înaltulŭ ei scopŭ.

Motto: Copiiĭ bunĭ suntŭ bucuria părinţilorŭ, temelia şcólei şi fala şi nădejdea îndreptăţită a nemului lorŭ.

(Urmare.)

8) Băgaţĭ de sémă, unde Vĕ daţĭ copiiĭ în quartirŭ. Căutaţĭ ca locuinţele lorŭ sĕ fie *svêntate* şi *luminóse.* Quartirele umede şi întunecóse suntŭ primejdióse pentru sănĕtatea lorŭ. Am cunoscutŭ băeţĭ, sănĕtoşĭ şi robuştĭ de acasă veniţĭ, însĕ la oraşŭ, din causa quartirelorŭ umede, se aleseră cu nisce bóle reumatice incurabile. Am vĕdutŭ băeţĭ, carĭ din causa quartirelorŭ întunecóse 'şĭ slăbiră vederile astfelŭ, încâtŭ erau în primejdiă a deveni orbĭ, décă părinţii nu consultau de cu vreme părerea unui doctorŭ iscusitŭ. Sfatulŭ celŭ dintâiu, ce'lŭ dete acesta părinţilorŭ, fù: sĕ-şĭ ia la momentŭ băeţii din quartirulŭ întunecosŭ şi umedŭ şi sĕ'i strămute în altulŭ svêntatŭ şi luminosŭ.

9. Déră nu numai quartirulŭ întunecosŭ strică vederile, ci şi *învĕţarea la câte unŭ mucŭ de lumină*, séu în zarea slabă a focului, séu în lumina acută, directă a radelorŭ sórelui, séu în sfêrşitŭ o posiţiă nepotrivită la cetitŭ şi la scrisŭ, lucrurĭ la care póte prea puţinĭ se găndescŭ. De câte-orĭ nu avemŭ ocasiă sĕ vedemŭ băeţĭ învĕţândŭ *cu nasulŭ mai lipitŭ de carte, cu capulŭ rădimatŭ pe mână, cu spatele întórse către lumină,* în o astfelŭ de posiţiă găsimŭ adese-orĭ pe băeţĭ, învĕţândŭ la câte o masă departe de feréstră, adese-orĭ într'un unghiu întunecatŭ.

Mulţĭ vorŭ fi cetindŭ póte cu nepăsare cele ce vĕ vorbescŭ, cugetândŭ, că prin satŭ pe la ei nu se întêmplă astfelŭ de bóle de ochĭ şi că póte ele suntŭ numai nisce bóle închipuite. Adevĕrŭ e, că pe sate nu se întêmplă decâtŭ fórte rarŭ câte unŭ astfelŭ de casŭ de bólă de ochĭ şi póte, că acésta 'i face pe mulţĭ părinţĭ nepăsătorĭ în privinţa acésta.

Ar trebuì însĕ Domnia lorŭ sĕ scie, că *cu câtŭ învĕţă băeţii mai multe şcóle, cu atâta suntŭ ei mai multŭ în primejdiă a'şĭ slăbi şi a'şĭ perde vederile.*

Nisce doctorĭ vestiţĭ au cercetatŭ cu totdeadinsulŭ pe elevii din şcólele orăşenescĭ şi au aflatŭ în fiă-care clasă mai înaltă urcatŭ numĕrulŭ şcolarilorŭ scurţĭ de vedere. Ba profesorulŭ H. Cohn din Breslau a aflatŭ în clasa V-a gimnasială 4% şi în clasa VIII-a gimnasială chiar 60% de şcolarĭ scurţĭ de vedere.

(Va urma.)

ECONOMIĂ.

Omulŭ păstrătorŭ.*)

II.

Cum 'ţĭ vei aşterne,
Aşa vei durmi.

Numai unŭ omŭ fără minte cheltuesce îndată totŭ ce capĕtă, fără a se gândi de locŭ la diua de mâne, la timpurĭ de lipsă séu la pretensiunile acelora, pe carĭ i-a legatŭ de sórtea sa. Dér omulŭ cu minte se gândesce la viitorŭ; de cu vreme se înarmézā în contra loviturilorŭ sorţii, ce'lŭ potŭ nimerì pe elŭ şi familia sa, şi cu îngrijire se gândesce la binele acelora, carĭ suntŭ scumpĭ inimei sale.

Ce rĕspundere seriósă ia asupră-şĭ bărbatulŭ, care se căsĕtoresce! şi lucru durerosŭ, puţinĭ numai suntŭ conscii de acésta. Póte că acésta este o înţeléptă împărţélă. Căcĭ de ar fi altfelŭ, atuncĭ póte bărbaţĭ mai mulţĭ ca până acuma nu s'arŭ mai căsĕtori de locŭ. Dér odată căsĕtoritŭ, fiecare ar trebui sĕ ia îndată sfânta hotărîre de a se îngriji din tóte puterile ca, încâtŭ atêrnă dela elŭ, sĕ nu între nicĭ-odată miseria în casa sa, şi ca copiiĭ sĕi, în casulŭ morţii sale, sĕ nu rĕmână o sarcină pentru societate.

Economisirea este în acéstă privinţă o datoriă sfântă! A nu se îngriji de viitorŭ este o crudime faţă cu nevasta şi copiiĭ, chiar şi atuncĭ când acésta s'ar întêmpla din nesciinţă. Orĭ dóră póte fi o crudime mai mare, decâtŭ când unŭ tată bea totŭ prin câriciumĭ ce-i mai rĕmâne din banii agonisiţĭ, lăsându-şĭ, când móre, familia sa în miseriă ca jertfă a pĕcatelorŭ sale? Şi totuşĭ avemŭ multe esemple de acestea în clasele de mijlocŭ şi mai înalte, ca şi în clasele de josŭ. Şi unii şi alţii vorŭ sĕ trăéscă prea pe marele, suntŭ risipitorĭ, nisuescŭ după strălucire şi lucrurĭ deşerte, voiescŭ cu tótă puterea sĕ se îmbogăţéscă spre a purta o viéţă luxuósă.

Suntŭ mulţĭ, carĭ sciu sĕ câştige banii, dér nu sciu sĕ-i întrebuinţeze cum se cade. Din timpŭ în timpŭ îi cuprinde pofta de a'şĭ împlini tóte plăcerile şi se aruncă în braţele lorŭ fără a se gândi la urmărĭ.

Obiceiulŭ de a păstra isvoresce mai cu sémă din dorinţa de a îmbunĕtăţi posiţia nóstră socială şi starea acelora, carĭ depindŭ de noi. Elŭ renunţă la tóte, câte nu suntŭ de trebuinţă şi de însemnătate, şi încunjură orĭ-ce risipă. Unŭ lucru de prisosŭ este scumpŭ, de ar fi încă odată aşa de ieftinŭ. Micĭ cheltuielĭ te seducŭ şi la cheltuelĭ marĭ. Décă cumpărămŭ lucrurĭ, de carĭ n'avemŭ trebuinţă, ne facemŭ curêndŭ şi în altă privinţă risipitorĭ.

Cicero dice: „Acela care e liberŭ de pofta de a cumpăra, posede unŭ venitŭ anualŭ", şi unŭ proverbŭ germanŭ dice: „Celŭ ce cumpără ce nu-i trebuesce, trebue sĕ vêndă curêndŭ ce-i trebuesce!" Eftinătatea seduce pe mulţĭ sĕ cumpere lucrurĭ, de carĭ celŭ puţinŭ deocamdată n'au trebuinţă.

Omulŭ trebue sĕ se trudéscă până ce e mai tînĕrŭ şi în tótă puterea de a-şĭ aduna mijlócele pentru o bĕtrâneţe veselă şi fericită. Nu póte fi ceva mai tristŭ decâtŭ a privi la unŭ omŭ bĕtrânŭ care a avutŭ bunŭ câştigŭ în viéţa sa de mai înainte şi totuşĭ acum e silitŭ a cerşi şi a trăi din mila ómenilorŭ. O asemenea privelisce ar trebui sĕ ne îndemne a păstra de cu vreme, şi'n adevĕrŭ, timpulŭ pentru a pĕstra este juneţa, ér bĕtrâneţa e timpulŭ de a gusta. Insĕ durere, că de obiceiu nu este aşa. Tînĕrulŭ trăesce pe aceeaşĭ scară ca şi tatălŭ sĕu, ba de multe orĭ cheltuesce mai multŭ, ca acesta. Elŭ cheltuesce mai multŭ decâtŭ tată-sĕu când era în etatea lui şi deodată se pomenesce înglodatŭ în datorii până după urechĭ.

Socrate recomandă părinţilorŭ de familiă, sĕ privéscă la traiulŭ vecinilorŭ lorŭ păstrătorĭ şi sĕ tragă folosŭ din esemplulŭ lorŭ. Păstrarea este unŭ lucru cu deosebire practicŭ şi de aceea se învaţă mai bine prin fapte. Doi bărbaţĭ, sĕ dicemŭ, câştigă pe sĕptĕmână o sumă anumită. Fie care din ei are familiă unŭ felŭ de mare şi în ceea ce privesce cheltuielile necesare suntŭ în aceeaşĭ posiţiune. Şi totuşĭ unulŭ dice, că nu póte păstra şi nicĭ că păstrézā, pe când celalaltŭ dice, că póte păstra şi duce regulatŭ o parte din economiile sale în cassa de păstrare şi póte că cu timpulŭ dispune de unŭ căpităhaşŭ.

Renumitulŭ poetŭ şi învĕţatŭ englesŭ Samuel Iohnson a sciutŭ ce este sĕrăcia, deórece a suferitŭ de ea în juneţa sa. Odată s'a subscrisŭ *„Impransus"*, adecă unulŭ care n'a prânditŭ. De aceea elŭ sfătuia pe toţĭ a căuta sĕ se feréscă de cu vreme de sĕrăciă. Ca şi Cicero, elŭ susţinea, că celŭ mai bunŭ isvorŭ alŭ bunăstării este economisirea. Elŭ o numì fiica înţelepciunei, sora moderaţiunei şi mama libertăţii.

Şi în altŭ locŭ dice Iohnson: „Sĕrăcia este o mare duşmană a fericirei omenescĭ. Ea nimicesce fără îndoială libertatea, ea zădărnicesce orĭ îngreuézā esercitiulŭ multorŭ virtuţĭ. Fiecare ar trebui sĕ se sêmţă îndatoratŭ de a-şĭ însuşi înţeleptele principii ale strămoşilorŭ noştri şi de a învĕţa arta folositóre de a'şĭ mărgini cheltuelile sale. Căcĭ fără economisire nimenĭ nu póte deveni avutŭ şi cu ea nimenĭ nu va ajunge sĕracŭ".

Décă economisirea va fi privită ca unŭ lucru, care *trebue* sĕ fiă deprinsŭ, esercitatŭ, ea nicĭodată nu-i va cădé omului spre sarcină, şi aceia, carĭ mai înainte n'au observat'o, se vorŭ mira, décă vorŭ afla ce mare efectŭ au pentru conservarea şi ridicarea sêmţului moralŭ, a culturei spirituale şi a neatêrnării personale câţĭva creiţarĭ séu florinĭ puşĭ la o parte în fiăcare sĕptĕmână.

Fiăcare încercare de a economisi îi dă omului óre-care demnitate. Şi numai esercitiulŭ păstrării nobilitézā simţulŭ. Păstrarea prin aceea, că cere contenire, dă tăriă caracterului. Ea cultivă inima, promovézā cumpĕtarea, deştéptă precauţiunea, dă omului constanţă şi-i ajută a-şĭ face unŭ traiu plăcutŭ, alungă grijile şi ne feresce de multe neplăcerĭ şi turmentărĭ de care altfelŭ amŭ fi chinuiţĭ.

Mulţĭ vorŭ dice: „nu potŭ, nu merge". Dér fiăcare póte ceea ce voiesce seriosŭ. „Nu merge!" Acestŭ cuvêntŭ însémnă perirea individilorŭ şi a popórelorŭ întregĭ, căcĭ în adevĕrŭ nimicŭ nu e mai secŭ şi mai amăgitorŭ ca afirmarea: „nu merge". Dicala „voiesce şi vei puté" se adeveresce mai alesŭ atuncĭ, când omulŭ voiesce ceea ce se cuvine şi ce *trebue.*

Sĕ luămŭ numai unŭ esemplu fórte simplu: A cincea parte dintr'unŭ litru de vinŭ (2 decilitri) orĭ unŭ paharŭ de bere (socotindŭ şi vinulŭ şi berea cu 6 crucerĭ pe di) face la unŭ anŭ cam 22 florinĭ. Cu acéstă sumă póte sĕ-şĭ asigure unŭ bărbatŭ de 27 de anĭ viéţa sa cu 1200 florinĭ, plătibilĭ la mórtea sa, séu aceştĭ 22 florinĭ depuşĭ la o cassă de păstrare ar cresce pe lângă o dobândă numai de $3\frac{1}{2}$ la sută cam la 750 florinĭ. Mulţĭ însĕ béu câte unŭ litru şi mai multŭ de vinŭ, orĭ câte 3—4 pahară de bere pe di, aşa ceea ce cheltuescŭ ei pentru beuturĭ ar face în 20 de anĭ alocatŭ într'o cassă de păstrare 4—5000 florinĭ.

Dér şi economii dela sate, carĭ nu béu vinŭ, ci rachiu, economisândŭ numai 1 cr. pe di, ceea ce face la anŭ 3 florinĭ 65 cr. arŭ puté pentru suma acésta sĕ se asigureze în etate de 30 de anĭ astfelŭ, că după mórtea lorŭ ar primi familia lorŭ 200 fl. ér décă arŭ economisi numai 3—4 cr. pe sĕptĕmână, arŭ puté pentru suma acésta socotită pe unŭ anŭ întregŭ sĕ-şĭ asigure viéţa cu 100 florinĭ.

Se cere dela omulŭ, care se *preţuesce pe sine însuşĭ*, ca sĕ se susţină elŭ pe sine şi pe familia sa şi spre a lucra în tóte privinţele corectŭ şi cum se cade nu e ertatŭ sĕ se gândéscă numai la sine, ci trebue sĕ se gândéscă şi la datoriile ce le are faţă cu alţii.

*) După Smiles-Schramm.

Părintele albinelorŭ,

istoriórā instructivă pentru poporŭ şi tinerime, de *Michailŭ Connerth.* — Localisată de *Valeriu Florianŭ.*

Culegerea mierei.

(Fine.)

Ajunşĭ în foişorŭ şi după ce dĕdurămŭ bineţele dómnei preotese, precum

şi tinerei domnişóre, poftiţĭ fiindŭ, ne aşedarămŭ împrejurulŭ mesei. „Aşedaţi-vĕ iute dragii mei împrejurulŭ mesei“, ne dise dómna preotésă, „căcĭ veţĭ fi tare flămêndĭ şi mĭ-e frică, că răbdândŭ pe aci fóme n'o sĕ mai veniţĭ de altădată pe la noi prin Pădurescĭ!“

„Nu ne simţimŭ tocmai aşa rĕu“, rĕspunserămŭ noi“, nu, căcĭ de amŭ nimerì în totŭ loculŭ ca aci, amŭ fi pré fericiţĭ.“

„Ni-ar părea fórte bine, iubiţilorŭ, décă câtŭ de târdiu totuşĭ vĕ veţĭ aduce aminte de noi.“ După ce rostì cuvintele acestea, zărirămŭ în ochii sei rîdĕtorĭ lacrĕmĭ; că ce a voitŭ a dice prin acele cuvinte atuncĭ numai decâtŭ noi nu ni-amŭ trasŭ pe sémă, destulŭ că îndată după aceea adause: „când veţĭ veni odinióră ca bărbaţĭ în Pĕdurescĭ, cine scie cine vĕ va primi în acéstă casă parochială!“—„Atuncĭ îi vorŭ primì de bună sémă alţii, dragă soţiă“, adause cu vredniciă domnulŭ parochŭ, „şi mie'mĭ place a crede, că după ce n'omŭ mai fi pe acéstă lume, toţĭ câţĭ ne-au cunoscutŭ îşĭ vorŭ aduce cu plăcere aminte de noi, deórece noi în tótă viéţa nóstră n'amŭ făcutŭ nimĕnui nicĭ unŭ rĕu, dimpotrivă ne-amŭ nisuitŭ sĕ mângăiămŭ pe orĭ şi cine şi în deosebĭ pe cei nĕcăjiţĭ, atâtŭ cu cuvêntulŭ, câtŭ şi cu fapta, de ne va ajuta Dumnedeu n'omŭ întrelăsa a face bine orĭ şi cui până ce ne vomŭ mai afla încă în viéţă. Dér sĕ lăsămŭ de laturĭ vorbele acestea: Poftiţĭ iubiţilorŭ şi mâncaţĭ câtŭ vĕ trebuesce nu aşteptaţĭ atâta îmbiare, aerulŭ celŭ próspetŭ de pe la ţéră îi face omului poftă de mâncare. Cum vĕ place vinulŭ?

„E fórte bunŭ!“ rĕspunserămŭ noi. „Credŭ şi eu iubiţilorŭ. Dér póte nicĭ nu veţĭ sci cumcă acesta este făcutŭ din miere şi încă mai aşa de vechiu e ca şi numĕrulŭ anilorŭ voştri.“ Audindŭ, că vinulŭ este vinŭ făcutŭ din miere, ne mirarămŭ fórte de bunĕtatea şi gustulŭ lui.

In decursulŭ amédii domnulŭ parochŭ ne împărtăşì, că o sĕ mergemŭ dup'amédĭ cu căruţa la grădina cu cireşii.

Pănă ce durmì d-lŭ parochŭ una bunicică, noi studenţii ne mai duserămŭ sĕ vedemŭ şcóla Pĕdurescilorŭ şi sĕ facemŭ visită domnilorŭ învĕţătorĭ dela acea şcólă. Atâtŭ acei domnĭ învĕţătorĭ, câtŭ şi căsenii lorŭ se bucurară fórte tare de visita ce li-o amŭ făcutŭ şi care de care se întrecea a ne omeni cu cele ce aveau mai bune pe la casele lorŭ. Dér neputêndŭ întârdia multŭ, ne luarămŭ rĕmasŭ bunŭ grăbindu-ne cătră curtea parochială ca nu cumva ómenii de acolo sĕ aştepte după noi. Ajungêndŭ aicĭ, vĕdurămŭ caii prinşĭ la căruţă. Domnulŭ parochŭ tocmai atuncĭ eşia din casă şi ne întêmpină cu cuvinte prietinóse.

După ce furămŭ poftiţĭ a ne sui în căruţă, poruncì domnulŭ parochŭ servitorului Ioniţă sĕ mâne încetişorŭ, şi étă-mi-te că ne vĕdurămŭ porniţĭ din curtea parochială. Eşindŭ din satŭ pe o uliţă fórte frumósă, deodată cotirămŭ în spre drépta luândŭ lungulŭ drumului, pe lângă care curgea unŭ rîuleţŭ şerpuitorŭ cu apă fórte limpede. Pe amêndoi ţĕrmurii acestui rîuleţŭ se aflau sălcĭ şi fórte mulţĭ pomĭ roditorĭ.

„Pomii aceştia roditorĭ i-am adusŭ şi săditŭ aci din grădina şcólei“, ne spuse domnulŭ parochŭ.“ Cu ajutorulŭ unorŭ poporenĭ“, „în anii mai din urmă am pututŭ duce în deplinire acestŭ lucru bunŭ, dela care nădăjduescŭ, că o sĕ aducă róde binecuvêntate. Noi avemŭ în apropierea şcólei o grădină fórte mare, ce este îngrijită numai de tinerimea, care cercetéză şcóla. Şcóla de pomĭ este îngrijită de băeţii cei mai marĭ, carĭ cercetéză şcóla, ér despărţămêntulŭ de legumĭ şi de florĭ este îngrijitŭ de cătră fetiţele dela şcólă. Pomişorii din şcóla de pomĭ i-am menitŭ sĕ fiă sădiţĭ pe amêndoi ţĕrmurii acestui rîuleţŭ, ca sĕ fiă înfrumseţată şi calea de amêndouĕ părţile. Odinióră aceştĭ pomişorĭ sădiţĭ au sĕ devină bunulŭ tuturora, pentru-că toţĭ locuitorii din acéstă comună au datŭ şi dau mână de ajutorŭ în îngrijirea lorŭ. Mai înainte cu vre-o câţĭva anĭ de abia a fostŭ cu putinţă a îndupleca pe ómenii din acéstă comună ca ei sĕ-şĭ sădéscă pomĭ roditorĭ. Pisma ómenilorŭ nesciutorĭ nimicea adeseorĭ şi pomii cei mai frumoşĭ. Acum însĕ, când toţĭ se întrecŭ în a-şĭ prăsi felŭ de felŭ de pomĭ roditorĭ, luândŭ dela aceia în urma ostenelelorŭ în totŭ anulŭ róde dulcĭ, nu se mai întêmplă aşa ceva. Acum spre esemplu nicĭ n'aşŭ sci ce pedépsă grea i-ar lovi pe pismuitorii pomilorŭ. Amărăciunea cea mare ce ar produce-o o astfelŭ de faptă rea nu sciu deu ce urmărĭ triste ar puté avé pentru unŭ făcĕtorŭ de rele. Dér nu s'au înfrumseţatŭ cu pomĭ roditorĭ numai aceste locurĭ, carĭ de altmintrelea n'aduceau nicĭ unŭ folosŭ, ci încă şi alte stêrpiturĭ de délurĭ, carĭ pomĭ astădĭ aducŭ unŭ venitŭ tare frumuşelŭ în cassa comunală.“

Şi într'adevĕrŭ, comuna avea astfelŭ de întocmirĭ, carĭ dreptŭ vorbindŭ erau vrednice de laudă, şi după tóte câte amŭ vĕdutŭ şi amŭ auditŭ noi, amŭ pututŭ uşorŭ gîci cui i-se datorescŭ tóte acestea.

Pănă una altă noi amŭ ajunsŭ la proprietatea domnului parochŭ botezată şi cu numirea de „grădina cu cireşii“, ce era aşedată pe unŭ deluţŭ. In mijloculŭ acestei proprietăţĭ se afla zidită o căscióră fórte frumuşică, ce era acoperită pe din afară mai tótă cu viţă de vie. Casa era făcută din cărămidĭ şi avea câteva încăperĭ luminóse.

„Acolo în josŭ lângă rîuleţŭ se află şi unŭ lacŭ pentru pescĭ; puteţĭ merge sĕ-lŭ vedeţĭ. In decursŭ de mai mulţĭ anĭ a datŭ probe cumcă este de mare folosŭ şi s'au găsitŭ destui lucrătorĭ din acéstă comună, carĭ şĭ-au făcutŭ şi ei lacurĭ în proprietăţile lorŭ şi nu numai că şi-au făcutŭ lacurĭ, ci şi grădinĭ ca acésta, pline cu felŭ de felŭ de pometŭ. Pomii suntŭ pentru albine aşa dicêndŭ fântâna, din care scotŭ mierea. De aceea şi eu aci am stupii cei mai mulţĭ.“ Aşa ne asigură domnulŭ parochŭ îndată ce amŭ fostŭ ajunsŭ la căscióra cea frumuşică, ce era zidită în mijloculŭ gradinei.

De cealaltă parte a rîuleţului încă se aflau căscióre şi împrejurulŭ lorŭ grădinĭ frumuşele. Acestea erau proprietăţĭ de ale locuitorilorŭ din acea comună, carĭ au începutŭ şi ei a-şĭ mări venitele lorŭ prin stupăritŭ şi pomăritŭ.

Şi acum sĕ-ţĭ împărtăşescŭ, iubite prietine, despre stupii ce se aflau în grădina cu cireşii a domnului parochŭ! In apropierea casei se afla o stupină plină cu coşniţe de albine. Stupina era făcută din scândurĭ şi aşa de mare, încât'i cuprindea binişorŭ în ea vre-o câteva sute de stupĭ.

Domnulŭ parochŭ ne conduse prin acea stupină, precum şi prin încăperile căsei, unde vĕdurămŭ pe doi bărbaţĭ scoţêndŭ fórte iute mierea din fagurĭ cu maşina numită sbêrnăitóre. Acei doi ómenĭ într'adevĕrŭ că şi aveau multŭ de lucru cu scosulŭ mierii din fagurĭ, deórece albinele în acelŭ anŭ au fostŭ adunatŭ fórte multă miere. In pivniţă se aflau butoiaşe pline cu mierea cea mai dulce. După ce ne mirarămŭ de tóte câte le vĕdurămŭ pe acolo, rostì domnulŭ parochŭ cuvintele următóre cătră noi:

„De astă-dată ne vomŭ lua rĕmasŭ bunŭ dela albine şi dreptŭ încheiere sĕ vĕ mai spunŭ ce folosŭ aduce stupăritulŭ:

„Atâtŭ mierea cea dulce, câtŭ şi céra o cunósceţĭ. Veţĭ sci decĭ, că stuparulŭ în decursulŭ anilorŭ câştigă pe aceste producte parale frumuşele. Eu din parte-mĭ, décă socotescŭ tóte venitele ce mi le-a adusŭ îngrijirea albinelorŭ, ele arŭ da o sumă de banĭ destulŭ de frumósă, din care ar puté sĕ trăéscă fără grijĭ o familiă de ţĕranŭ, care n'are nicĭ unŭ altŭ venitŭ. De aceea din începutŭ m'am nisuitŭ sĕ îndemnămŭ pe fiiĭ mei sufletescĭ din acéstă parochiă a Pĕdurescilorŭ sĕ se îndeletnicéscă cu stupăritulŭ. Intotdéuna m'am nisuitŭ sĕ arătŭ parochianilorŭ mei calea, pe care ar puté sĕ-şĭ întocméscă cu cheltuielĭ puţine o stupină şi în care sĕ pótă sĕ-şĭ înmulţéscă numĕrulŭ stupilorŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ. Şi ce cugetaţĭ óre, aflatu-s'au ómenĭ carĭ au urmatŭ sfaturilorŭ mele? Spre cea mai mare a mea bucuriă şi îndestulire sufletéscă potŭ sĕ vĕ spunŭ, că da, s'au aflatŭ destui. Pe mai mulţĭ dintre foştii mei servitorĭ, carĭ au învĕţatŭ la mine stupăritulŭ, i-am trimisŭ departe de aci în serviciu ca stuparĭ, unde au putuŭ sĕ-şĭ adune banĭ frumuşei, cu carĭ după ce au venitŭ la ei acasă şĭ-au cumpĕratŭ văcuţe frumuşele. In decursulŭ anului acestuia au câştigatŭ de patru orĭ atâtea parale ca semenii lorŭ, carĭ au rĕmasŭ în satŭ şi s'au îndeletnicitŭ cu câştigulŭ, cu care s'au îndeletnicitŭ moşii şi strămoşii lorŭ. Chiar şi în timpulŭ acesta suntŭ duşĭ doi foştĭ servitorĭ ai mei în strĕinătate unde se îndeletnicescŭ cu stupăritulŭ. După vre-o câţĭ-va anĭ şi aceştia se vorŭ reîntórce acasă şi-'şĭ vorŭ întocmi stupinile lorŭ. Peste puţinŭ timpŭ n'o sĕ mai fiu eu cu stupii cei mulţĭ prin ţinutulŭ acesta, nu, căcĭ ómenii cei tinerĭ mai au ajunsŭ acum sĕ şi negustoréscă cu stupii şi-'i trimitŭ adeseorĭ şi în depărtărĭ de sute de milurĭ. Eu în totdéuna sîmţescŭ bucuriă în lăuntrulŭ meu, când cutare séu cutare vine la mine cu inima plină de mulţămire ca sĕ-mĭ împărtăşéscă, că stupăritulŭ îi aduce câştigŭ fórte frumosŭ.

Dér stupăritulŭ mai aduce încă unŭ folosŭ, care nu constă în banĭ şi care din parte'mĭ îlŭ socotescŭ a fi mai preţiosŭ ca folosulŭ adusŭ în banĭ. Acestŭ folosŭ este nobilarea (îmbunĕtăţirea) ómenilorŭ. Când 'mĭ aducŭ aminte de toţĭ ómenii ce i-am cunoscutŭ, că s'au îndeletnicitŭ cu stupăritulŭ, despre toţĭ potŭ susţiné cu îndestulire, că ei potŭ fi numĕraţĭ între ómenii cei mai sêrguincioşĭ, mai de omeniă şi mai deşteptĭ între semenii lorŭ din cutare séu cutare comună, din care facŭ parte. Ei nicĭ-odată nu mergeau ca sĕ-şĭ pérdă timpulŭ celŭ scumpŭ la cârciumă, nu, căcĭ stupii le dădeau în destulŭ de lucru. Prin aceea, că nu mergeau la cârciumă îşĭ mai cruţau câte unŭ florinŭ doi, carĭ banĭ le prindeau de multe orĭ fórte bine. Cine cu dragă voie se îndeletnicesce cu stupăritulŭ, va sîmţi o plăcere fórte mare, chiar şi décă ar sta acea plăcere numai în a puté privi la lucrările albinelorŭ. Eu cunoscŭ pe mulţĭ ţĕranĭ bĕtrânĭ, carĭ osteniţĭ de lucrulŭ dilei vinŭ séra acasă dela câmpŭ şi nicăirĭ nu potŭ sĕ-şĭ afle unŭ locŭ de odihnă decâtŭ numai în stupină. Nu póte nimicŭ altceva sĕ-i atragă pe unii ca aceştia decâtŭ numai mişcarea şi lucrările acestorŭ animale micuţe precum şi iubirea lorŭ faţă cu îngrijitorulŭ lorŭ.

Dér folósele amintite le póte avé numai acela, care se îndeletnicesce cu stupăritulŭ; albinele suntŭ însĕ binefăcĕtóre şi faţă cu acei ómenĭ, carĭ nu se îngrijescŭ de ele. Aşa ele aducŭ unŭ folosŭ nepreţuitŭ sburândŭ dela o flóre la alta, prin ceea ce facŭ ca deosebitele plante sĕ rodéscă mai îmbelşugatŭ, unŭ folosŭ, care prinde mai în urmă tuturorŭ ómenilorŭ fără deosebire fórte bine. Lucrarea albinelorŭ ca mijlocitóre a rodirei plantelorŭ se póte vedé mai bine ca orĭ şi unde în lumea nouă şi cu deosebire pe insulele (ostróvele) acelea, unde mai înainte de a le duce pe acolo ómenii, nu se aflau de locŭ albine. Pe acelea insule se aflau fórte multe plante cu florile cele mai frumóse, carĭ însĕ nu rodeau de locŭ. De când au dusŭ însĕ ómenii pe acolo albine lăsându-le sĕ sbóre dela o flóre la alta, au vĕdutŭ că acele plante începŭ a rodì. Astfelŭ de observaţiunĭ s'au făcutŭ şi la plantele din patria nóstră, carĭ prin aceea, că sbóră albinele pe florile lorŭ, le-au făcutŭ mai bogate în sĕmênţă.

Fiă decĭ cu căldură recomandatŭ stupăritulŭ fiăcăruia, căruia îi zace la inimă buna-starea patriei sale, şi care voesce sĕ vadă în fiecare deaprópele sĕu cetăţenĭ bunĭ şi de omeniă!“

Prin aceste cuvinte a încheiatŭ domnulŭ parochŭ frumósele sale învĕţăturĭ şi poveţe cu privire la stupăritŭ şi noi îi mulţămirămŭ din inimă pentru înmulţirea cunoscinţelorŭ nóstre; în curêndŭ ne suirămŭ în căruţă şi ne reîntórserămŭ pe însĕrate la casa parochială.

Ajunşĭ aci, vĕdurămŭ că prea iubita soţiă a domnului parochŭ a întocmitŭ în onórea nóstră o mică sĕrbătóre de despăţire, la care a chiămatŭ pe mai mulţĭ cunoscuţĭ din acea comună. Intre vorbirĭ voióse a trecutŭ acea séră şi după ce diserămŭ nópte bună tuturorŭ, ne duserămŭ sĕ mai durmimŭ odată la loculŭ îndatinatŭ în comuna Pĕdurescĭ.

In diminéţa următóre ne mai uitarămŭ încă odată pe la stupĭ, ne luarămŭ rĕmasŭ bunŭ dela domnulŭ preotŭ şi dela dómna preotésă mulţămindu-le ferbinte pentru tóte şi plecarămŭ în căruţa domnului parochŭ, trasă de doi cai sprintenei şi bine îndesuită cu de ale mâncării, sub conducerea servitorului Andreiu, cătră oraşŭ.

Starea sĕmĕnăturilorŭ.

După rapórtele oficiale sosite dela 18—24 Iunie în ministerulŭ ung. de agricultură, starea sĕmĕnăturilorŭ în Ardélŭ se înfăţişéză astfelŭ: *grâulŭ* e micŭ în bobŭ, *sécara* va da slabŭ secerişŭ, *orzulŭ* a rĕmasŭ îndĕrĕtŭ în desvolcare şi cu greu se va îndrepta, *rapiţa* e în genere fórte slabă, *cucuruzulŭ* e frumosŭ şi mulţămitorŭ, *păstăióscle şi plantele de grădină* s'au îndreptatŭ în urma ploilorŭ din urmă, pe alocurea suntŭ mulţămitóre; *tutunulŭ* (tăbaculŭ) a rĕmasŭ îndĕrĕtŭ din causa fierbinţelii, *viile* suntŭ în locurile nefiloxerate în bună desvoltare şi promitŭ secerişŭ favorabilŭ, *póme* suntŭ puţine.

Poveţe.

Păstrarea untului în stare próspĕtă

Untulŭ se póte ţiné şi o jumĕtate de anŭ în stare próspĕtă, şi e bine a se ţiné, ca totdéuna sĕ avemŭ untŭ pentru trebuinţele casei. Şi, décă suntemŭ în stare a'i da încă unŭ gustŭ şi mai bunŭ, puţina ostenélă ne este rĕsplătită îndeajunsŭ. Vrêndŭ dér a ţiné untulŭ timpŭ mai îndelungatŭ, sĕ ne îngrijimŭ ca acela sĕ fiă spălatŭ bine şi sbicitŭ. I-lŭ tăiemŭ apoi fălii şi-lŭ punemŭ într'o ólă, îndesându-lŭ de aşa, ca printre elŭ sĕ nu rĕmână locŭ golŭ. Punemŭ óla, orĭ ólele, într'o căldare umplută pe jumĕtate cu apă, o aşedămŭ pe focŭ şi o încăldimŭ pănă ce dă a clocoti. Luămŭ apoi căldarea ş'o lăsămŭ sĕ se rĕcéscă. Scótemŭ óla ş'o punemŭ bine până la trebuinţă. Şi preste şése lunĭ astfelŭ de untŭ e ca şi când numai atuncĭ l'ai fi alesŭ, pe lângă aceea e fórte curatŭ, că drojdiile i-se aşedă tóte la fundŭ.

Cum sĕ facĭ din untulŭ râncedŭ untŭ érăşĭ próspĕtŭ? Suntŭ mai multe metodurĭ în astă privinţă, dintre carĭ celŭ mai simplu este următorulŭ: Spală untulŭ în apă caldă, frămêntă'lŭ bine c'o lingură de lemnŭ, stórce'lŭ de apă şi-lŭ pune într'unŭ blidŭ. Pune câteva lingurĭ de smântână próspĕtă şi lŭ bate pănă se amestecă bine ambele şi se alegŭ érăşĭ ca untŭ, ceea ce în curêndŭ se întêmplă. Acum zărulŭ se scurge, ér untulŭ se spală în lapte dulce. In chipulŭ acesta purcesŭ, totŭ mirosulŭ de rînceḑime se perde şi untulŭ e ca şi când ar fi alesŭ din cea mai próspĕtă smântână dulce.

Untulŭ ca sĕ stea próspĕtŭ trebuesce spălatŭ atâta timpŭ, încâtŭ apa din elŭ sĕ curgă curată; după aceea îlŭ tescuimŭ şi batemŭ cu lingura pănă ce ese tótă apa din elŭ. Atuncĭ se taiă în bucăţĭ, după placŭ, şi se învĕluie mai întâiu în hârtiă muiată în acid-salicil şi peste ea o a doua muiată în parafină. Astfelŭ pregătitŭ, untulŭ se póte trimite în stare próspĕtă, în orĭ ce depărtare.

(După Isvorŭ de bună stare de *G. Sima*).

Din traista cu minciunile.

Ţiganulŭ şi puii de pasĕre.

Unŭ Cioroiu avea şépte purdei, toţĭ micuţĭ, goláşei. Se duse într'o ḑi de primăvĕră cu ei la pădure, sĕ-'şĭ facă unŭ sucŭ de cărbunĭ, ér purdeii sĕ se jóce 'ntre alunĭ. Umblândŭ mereu după lemne uscate şi purdeii fiindŭ rupţĭ de fóme, începură a ţipa după mâncare. Dada îi măngăia ḑicêndu-le: „Nu mai plângeţĭ, parpandeilorŭ, că Dumneḑeu ne va da unŭ cuibŭ de pasĕre cu pui mititei şi fie-care din voi va capĕta câte unulŭ din ei".

Tocmai ajunseră lângă unŭ fagŭ înaltŭ cu ramurĭ numai la vêrfŭ, unde era şi unŭ cuibŭ de porumbŭ. Sĕ se suie Cioroiulŭ celŭ bĕtrânŭ nu era cu putinţă, ér sĕ lase puii 'n cuibŭ, nu-i tăceau purdeii.

Se rugă decĭ Dada lui Dumneḑeu sĕ lase ca fagulŭ sĕ facă crengĭ până josŭ, ca sĕ se suie cu toţĭ parpandeii sĕi până susŭ la cuibŭ, că apoi îi va da şi lui, adecă lui Dumneḑeu, unŭ puiu. Fagulŭ făcŭ crengĭ — se vede că Dumneḑeu îi credŭ Cioroiului vorba — şi se sui Dada cu toţĭ purdeii până susŭ, unde se aşeḑară cu toţii pe o crêngă grósă împrejurulŭ cuibului.

Dada luă puii din cuibŭ şi dete fiăcărui purdeu câte unulŭ, şépte la numĕrŭ, apoi se prefăcŭ că bagă a opta oră mâna în cuibŭ, ca sĕ-i dea şi lui Dumneḑeu unulŭ, dérscoţĕndŭ'o gólă ḑise: Ţie Dómne nu ţĭ-a rĕmasŭ.

Atuncĭ deodată se făcură crengile fagului dela ei în josŭ nevĕḑute, ér cei optŭ Ciori rĕmaseră toţĭ în vêrfulŭ fagului pe o crêngă. Cum sĕ se scobóre acum josŭ? Dada învĕţă pe purdei sĕ se ţină fie-care de piciórele celuilaltŭ şi aşa sĕ se facă unŭ lanţŭ până josŭ, ér elŭ se va ţinê de crénga fagului, atêrnândŭ de piciórele lui lanţulŭ de purdei. Aşa făcură. Ér Cioroiulŭ celŭ bĕtrânŭ le strigă: „Ţineţi-vĕ acum parpandeilorŭ, că o sĕ scuipe Dada 'n pălmĭ".

Atuncĭ tótă céta ţigănéscа fŭ claiă peste grămadă la rădĕcina fagului, ér celŭ mai micŭ turtitŭ sub ei.

MULTE ŞI DE TOATE.

Rĕsbunarea Turcului.

Din Constanţa află „Românulŭ" că în ḑiua de 12 Iunie pe la órele 7 séra, locuitorulŭ Stamate Alexe pe când venea dela câmpŭ cu 6 copii ai lui în căruţă, individulŭ Nazim Idris, eşindu'i înainte cu o puşcă Martini, l'a opritŭ şi a trasŭ cu puşca dreptŭ în pieptulŭ lui. Glonţulŭ i-a străpunsŭ inima şi eşindŭ în partea cealaltă a trecutŭ printre copii fără a atinge pe vre-unulŭ din ei. Stamate după 10 minute a şi espiratŭ. Elŭ lăsă în urmă o familiă numerósă: soţia, 6 copii şi mama în vârstă de 110 anĭ.

Nazir Idris, după sĕvêrşirea crimei, s'a dusŭ la coliba lui Cara Memet, care este pusŭ de primarŭ ca pázitorŭ de holde (miragiu). Se crede că crima a comis'o în înţelegere cu acesta.

Étă causa omorului: Turculŭ Nazim se înamorase de fiica lui Stamate, bulgarŭ de origine, şi căuta ocasiune a o răpi dela părinţĭ. Fiindŭ împuşcatŭ la o mână de necunoscuţĭ, elŭ a credutŭ şi presupusŭ, că suntŭ ómenĭ puşĭ de Stamate, carĭ au trasŭ în elŭ. De atuncĭ a căutatŭ ocasiune spre a se resbuna şi aşa l'a împuşcatŭ.

*

Soldatŭ năbădăiosŭ.

Din Roma se anunţă următorulŭ casŭ: Pe când regimentulŭ 7-lea făcea unŭ marşŭ de eserciţiu în provincia Beneventŭ, soldatulŭ Borelli împuşcă asupra consoţilorŭ sĕi, omorî pe maiorulŭ Vanino, rănì mai mulţĭ soldaţĭ şi civilĭ, precum şi pe căpitanulŭ Prestineri, care apoi printr'o împuşcătură culcă la pămêntŭ pe Borelli. Acesta rĕmăsese îndĕrĕtŭ, şi ascunsŭ după unŭ arbore, dete asupra códei colónei 42 împuşcăturĭ. Borelli se prefăcea că e surdŭ, ca sĕ scape de armată.

Răpire cu voia.

Din Londra se scrie: D-şóra Amelia Tascherau din Ottawa, unica fiică a judelui supremŭ din Colonia Canada şi nepóta cardinalului Tascherau, modelŭ de pietate (familia e catolică încarnată) şi multŭ curtată din causa frumseţei, averei şi inteligenţei ei, a dispărutŭ cu unŭ tînĕrŭ englesŭ Frank Beard, fiiulŭ unui medicŭ din Brighton şi funcţionarŭ la calea ferată pacifică. Beard e bărbatŭ frumosŭ, dér sĕracŭ. Când familia Ameliei află de ce refusă ea pe toţĭ câţĭ îi cerŭ mâna, că adecă iubesce pe protestantulŭ celŭ sĕracŭ, interḑise acestuia a mai intra în casă, ér pe fată o ameninţă că o bagă într'o mânăstire din Franţa. Amelia împărtăşi amicului ei cum stă lucrulŭ. Amândoi fixară ḑiua de Joi pentru întêlnire, se duseră la celŭ mai deaprópe preotŭ protestantŭ şi se cununară. In casa judelui, tatălui fetei, fŭ mare scandalŭ, când se află întêmplarea, căcĭ biserica catolică nu recunósce o căsĕtoriă încheiată de unŭ preotŭ protestantŭ, şi Beard, ca sĕ linişteséă pe părinţi fetei, a declaratŭ că e gata sĕ se cunune încă odată înaintea unui preotŭ catolicŭ orĭ chiarŭ înaintea cardinalului.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Iunie are 30 ḑile. Cireşarŭ.

1889 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	25 Muceniţa Fevronia.	7 Vilibald	4. 8	7. 52
Lunĭ	26 Cuv. P. David	8 Chilian	4. 9	7. 51
Marţĭ	27 Cuv. P. Samson	9 Anatalia	4. 9	7. 51
Mercurĭ	28 Adc. m. Chir şi Ioan	10 Amalia	4. 10	7. 50
Joi	29 (†) SS. A. P. şi Pav.	11 Piu Pap	4. 11	7. 49
Vinerĭ	30 † Sob. SS. Apostolĭ	12 Enric	4. 12	7. 48
Sâmb.	1 Iul. SS. Cos. şi Dam.	13 Margareta	4. 13	7. 47

Têrgurile din Ardelŭ şi Ungaria propriă.

Dela 1—15 Iuliu. 1. Cicŭ-Sereda, Mediaşŭ, Poiana. (Lipova). 3. (Zarandŭ). 4. Betlénŭ-Sânŭ-Miclăuşŭ. 6. Baia de Crişŭ, Zlatna. 7. Poiana sărată. 8. Cluşiu, (têrgŭ de lână, 15—17, têrgŭ de vite), Sânŭ-Petru, (Beiuşĭ). 10 Hadadŭ, Covasna. (Caşovia, Ghiula, Ghiuri Rabŭ, Cegled). 12 Dicsŏ-Sânŭ-Martinŭ, Vaida-Cămăraşŭ, 13. Armenĭ, Cohalmŭ, Gherla. (Têrnavia. Ungvar.) 14. Huedin, Alba-Iulia, Praidŭ. (Duna-veche, Tocai), 15. Merghindealŭ. (Stuhlweissenburg).

Têrgulŭ de rîmătorĭ din Steinbruch. La 1 Iulie n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 132.245 capete, la 2 Iulie au întratŭ 2829 capete şi au eşitŭ 1730 rĕmânêndŭ la 2 Iulie unŭ numĕrŭ de 133.358 capete. — Se noteză: marfa *ungurescă* veche, grea dela 45 cr. pănă la 46½ cr. marfă *ungurescă* tineră grea dela 48½ cr. pănă la 49—cr., *de mijlocŭ* dela 48½ cr. pănă la 49— cr. — *uşoră* dela 49 cr. pănă la 49½ cr. — *marfă ţĕrănescă* grea dela — pănă la — — cr. — *de mijlocŭ* dela 48 cr. pănă la 49 cr. — *uşoră* dela 48½ cr. pănă la 49 cr — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr însĕ transito uşoră dela — cr. pănă la — cr. transio dto ţeposă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela 47—48 — cr. transito, mijlociă grea dela 47—47½ cr. transito, uşoră dela 46—47½ cr.— Porcĭ îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. pănă la — cr. Cântăriţĭ la gară cu 4½.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 5 Iulie st. n. 1889.

	Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	9.40	Vênd.	9.43
Argintŭ românescŭ	9.36	„	9.40
Napoleon-d'orĭ	9.38	„	9.42
Lire turcescĭ	10.60	„	10.65
Imperialĭ	9.60	„	9.65
Galbinĭ	5.58	„	5.62
Scris. fonc. „Albina" 6%	102.—	„	—.—
„ „ 5%	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ	121.—	„	122.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Iulie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	100.45
Renta de hârtiă 5%	95.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.—
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.90
Bonurĭ rurale transilvane	104.90
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Renta de hârtiă austriacă	84.05
Renta de argintŭ austriacă	84.60
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	140.50
Acţiunile băncei austro-ungare	906.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	314.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	301.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.64
Napoleon-d'orĭ	9.43
Mărcĭ 100 împ. germane	58.15
Londra 10 Livressterlinge	118.85

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

(C. r. priv. societate de asigurare **„Riunione Adriatica di Sicurta"** în **Triest.**) Adunarea generală a acestei societăţĭ s'a ţinutŭ în 6 Iunie la Triest. Raportulŭ Direcţiunei pro 1888 conţine următórele date mai esenţiale: 1. Asigurărĭ pe viéţă. Şi anulŭ 1888 a adusŭ unŭ sporŭ însemnatŭ. Policele facŭ suma rotundă de 10½ milióne flor. capitalŭ şi 14.755 flor. rentă. Sporirea faţă cu anulŭ precedentŭ face 4.779,330 fl. capitalŭ şi 8947 fl. rentă şi starea asigurărilorŭ a trecutŭ acuma peste 50 milióne florinĭ. Acésta face 50.334,381 fl. capitalŭ şi 129,750 fl. rente. Plăţile pentru casurile de mórte şi pentru asigurările pe viéţă dela începutulŭ operaţiunilorŭ în acéstă ramură au cerutŭ 13.871,080 fl. Reserva premiilorŭ a crescutŭ cu 750,550 fl. şi face 9.793,653 fl. Scădêndu-se partea profitului, ce se cuvine celorŭ asiguraţĭ cu participare la profitŭ, resultă în ramura „Vieţii" unŭ câştigŭ de 106.809,45. 2. Asigurările de incendiu, transportŭ şi grindină. In decursulŭ anului 1887 din ramura incendiu a resultatŭ pagubă şi din ramura grindină profitŭ, ér în anulŭ 1888 afacerea în ramura incendiu a urmatŭ de a fi mai favorabilă, în care timpŭ ramura grindină a produsŭ o perdere considerabilă. Pentru acoperirea acestei perderĭ sta însĕ la disposiţiă reserva specială a ramurei grindină, ce se adunase în anii de mai'nainte, şi care numai parţialŭ a fostŭ atacată, de órece administraţia a preferatŭ a acoperi o parte a pagubei-grindină din prisosurile celorlalte ramure, astfelŭ, că totuşĭ s'a putútŭ înregistra încă 200,000 fl. ca reservă specială pentru asigurărĭ în contra grindinei. Venitulŭ premielorŭ dela cele trei asigurărĭ elementare face 7.860,205 florinĭ, pentru contra-asigurărĭ s'a întrebuinţatŭ 3.303,268 fl. Pentru daune s'au plătitŭ 5.917,622 fl. din carĭ 2.177.205 fl. cadŭ asupra acelora, carĭ facŭ contra-asigurărĭ; afară de aceste s'au fostŭ reservatŭ 208,421 fl. pentru daune, ce încă nu erau lichidate. Reserva primelorŭ dela ramura incendiu face 1.475,641 fl. şi representă 50½ procente din venitulŭ primelorŭ ce rĕmânŭ pentru contulŭ propriu; reserva pentru asigurărĭ de transportŭ face 10.109 fl. Portofoliu primelorŭ pe termenŭ a ajunsŭ în anulŭ trecutŭ suma rotundă de 19 milióne florinĭ. Societatea dela înfiinţarea ei a plătitŭ pentru daune din tóte ramurile ce le esploatéză 148 milióne florinĭ. Încheierea generală a conturilorŭ dă unŭ profitŭ de 272,247 fl 64 cr. şi după subtragerea împărţirilorŭ prescrise de statute s'a hotărîtŭ o dividendă de 50 fl. pro acţiă. Profitulŭ, ce resultă din supra-valórea efectelorŭ nu s'a pusŭ în contŭ, ci s'a întrebuinţatŭ pe deplinŭ spre sporirea reservei pentru cursurĭ. Reservele societăţii (afară de capitalulŭ în acţii de patru milióne florinĭ asupra căruia s'au vĕrsatŭ 40 procente=1.600,000 fl.) facŭ per ultima Decemvre peste 12 milióne florinĭ, şi adecă: 8.844,863 fl. reserva primelorŭ asiguraţiunilorŭ pe viéţă, 1.475,641 fl. reserva primelorŭ asiguraţiunilorŭ de incendiu, 10,109 fl. reserva primelorŭ asiguraţiunilorŭ de transportŭ, 200,000 fl. reserva specială pentru asigurărĭ în contra grindinei, 240,297 fl. reserva pentru fluctuaţiunile cursului, 250,000 fl. reserva profitului specială alŭ secţiunei asigurărilorŭ pe viéţă, 1.085,129 fl. fondulŭ generalŭ alŭ profitului.

Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Müsterchen des Stoffes, von dem man kaufen will und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide kräuselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe. — Verfälschte Seide (die leicht speckig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schuß-fäden" weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht kräuselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Das Seidenfabrik-Depot von **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflief.), **Zürich**, versendet gern Muster von seinen echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefert einzelne Roben und ganze Stücke zollfrei in's Haus.

Cea mai plăcută apă minerală.

Face cele mai escelente servicii la suferinţe de stomacŭ.

Apa minerală

de

„RÉPÁT"

prin celŭ mai **bogatŭ conţinutŭ de acidŭ carbonicŭ** şi celŭ mai **curatŭ acidŭ alcalicŭ** — făcêndŭ abstracţiune de eminenta ei valóre medicală în contra **lipsei de apetitŭ**, în contra **indigestiunei, greutăţii la stomacŭ, bólelorŭ de rinichĭ** şi ale **canalelorŭ urinului, nervositĕţii, anemiei şi slăbiciunei** — se distinge escelentŭ ca bĕutură obicinuită de tóte celelalte ape de asemenea natură, avêndŭ proprietatea, ca gustulŭ ei plăcutŭ şi rĕcoritorŭ sĕ se menţie mai multŭ timpŭ.

După opiniunea autorităţilorŭ competente **Apa minerală** de „Répát"—în urma **norocósei ei composiţiunĭ chemice** şi alŭ **conţinutului ei estraordinarŭ de bogatŭ** în acidŭ carbonicŭ —principialminte natriumŭ de acidŭ carbonicŭ concentratŭ—întrece nu numai tóte apele minerale de felulŭ acesta din **Austro-Ungaria**, ci şi multe din cele mai renumite ape minerale din **străinătate**.

Este de căpĕtatŭ la **tóte băcăniile mai marĭ, farmacii** şi **restaurante**, precum şi în cantităţĭ mai marĭ la

Depositulŭ principalŭ

G. GIESEL, Braşovŭ,

109,24-3 Stada Teatrului No. 312

Cea mai bună beutură recreatóre pentru masă.

Apă minerală fórte plăcută pentru vinŭ.

EXPOSIŢIUNEA UNIVERSALĂ DIN PARIS.

Ocasiune unică pentru visitatorii românĭ!

A SE ADRESA:

GRAND HOTEL DACIA

41. Boulevard St. Michel. Paris.

Hotelierŭ românŭ. Bucătăriă română-francesă.

104,25—5

THOMAS, SCHEESER & GALTZ

PRAVĂLIĂ DE FERĔRIE

în

Braşovŭ.

Avemŭ onórea a încunosciinţa on. publicŭ, că am cumpĕratŭ prăvălia de ferăriă a d-lorŭ *E. & M. Günther* din locŭ şi că vomŭ continua acéstă afacere sub firma

THOMAS, SCHEESER & GALTZ.

Tótă nisuinţa nóstră va fi îndreptată într'acolo, ca depositulŭ nostru de mărfurĭ, precumŭ: *vase şi obiecte de bucătăriă, unelte, ferecăturĭ* pentru *zidirĭ* şi *mobile, ferŭ brutŭ* şi *table de ferŭ, sobe* precum şi alte *articole de ferăriă* sĕ le avemŭ totdéuna *fórte bine asortate*, ca astfelŭ şi pre lângă unŭ serviciu bunŭ sĕ putemŭ satisface în tóte privinţele încrederea ce ni s'a datŭ.

Rugându-ne pentru câtŭ mai numerósă clientelă semnămŭ cu inaltă stimă

110.3—3 Thomas, Scheeser & Galtz.

Ad. 3847—1889.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Ardeleanŭ Niculae végrehajtatónak Voicu Iosifŭ Bukur végrehajtást szenvedő elleni 80 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék területén levő Almásmező határán fekvő, az almásmezöi 402 számu tjkvben A+3379 és 3380 hr. sz. ingatanokra 66 frt.-ban, a 3381 hr. számu ingatlanokra 80 frt.-ban, a 4162, 4163, 4164/2, 4172, 4173 és 4176/2 hr. számu ingatlanokra 112 frt-ban és a 4177/1 hr. sz. ingatlanokra 61 frt.-ban — a végzés eljárás 156 §-a értelmében — de a C. 1. letet alatt jelzett fekvők 1/5 részére özv. Voicu Iosif Bukur javára bekebelezett életbejogiglani haszonélvezeti jog epségben hagyása mellett ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az *1889 évi Iulius hó 18-ik napján délelőtt 9 orakor* Almásmező község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át 39 frt. 90 kr. készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1889 évi Aprilis hó 20-én.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Attenzione.

Autorità, Negozianti, — qualunque riceve subito e gratuitamente: Prospetti ecc. delle macchine da scrivere e da copiare, le piu nuove, piu solide ed a miglior mercato.

Otto Steuer, Fabbrica di macchine da scrivere e da copiare. Berlino SW. Friedrichstrasse 243.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, şi în librăria **Nicolae Ciurcu**.

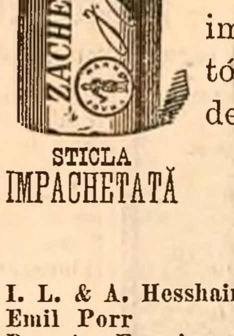
Pretutindenĭ ca celŭ mai bunŭ mijlocŭ în contra tuturorŭ insectelorŭ recunoscutul

se cumpĕră veritabilŭ numai astfelŭ:

deórece sa află numai în sticle cu numele

I. ZACHERL,

STICLA IMPACHETATĂ

şi nu e **de avertisatŭ mai multŭ de nimicŭ altceva**, decâtŭ de **prafurile de insecte atâtŭ de multŭ falsificate**, ce se vêndŭ cu creiţarulŭ cântărite şi numai în hârtiă neîmpachetătă.

Asemenea trebue atrasă atenţiunea asupra multelorŭ imitaţiunĭ infame ale sticlelorŭ adevĕrate „Zacherlin", cu tóte că orĭ-ce vêndĕtorŭ, **care ţine la renumele sĕu**, refusă de a da mână de ajutorŭ la falsificaţii şi seducerĭ

I. ZACHERL, VIENA.

STICLA DESPACHETATĂ

În **Braşovŭ** dela Domnii:

I. L. & A. Hesshaimer	Heinrich Zintz	Ed. Kugler, farm.
Emil Porr	Carl Irk	Iul. Müller, „
Demeter Eremias	Heinrich Rhein	N. Grădinar
Karl Schuster, farmac.	Ferd. Iekelius, farm.	Ioh. Lerchenfeld
Iulius Hornung „	Franz Kelemen „	Karl Töpfner
I. Goos „	Emil Jekelius „	George Stefanovicĭ.

In **Elöpatak** la Domnii: I. Müller farmac.
In **Rĕşnovŭ** „ Ios. Schuster
In **Şercaia** „ Iacob Ehrenwald
In **Uzonŭ** „ G. Temesvary & Söhnne

In oraşele celelalte şi la ţară depositele de Zacherlin veritabilŭ se potŭ vedea pe placatele espuse.

82,

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.